

TAIVALKOSKEN KUNTA

TALOUSARVIO 2015
TALOUSSUUNNITELMA
2015 - 2017

TAIVALKOSKI
Tuhansien tarinoiden pitäjä

Kuntasuunnittelutoimikunta 24.11.2014 § 23
Kunnanhallitus 1.12.2014 § 444
Valtuusto 18.12.2014 § 92

TALOUSARVIO 2015 JA TALOUSSUUNNITELMA 2015 – 2017

	Sivu
1. TAIVALKOSKI VUONNA 2014	2
1.1 Kunnan sijainti ja alue	2
1.2 Liikenneyhteydet	3
1.3 Väestö	3
1.4 Työvoima, työttömyys, elinkeinorakenne ja työpaikat	6
2. TAIVALKOSKEN KUNTAKONSERNI	9
2.1 TAIVALKOSKEN KUNTA	10
2.1.1 Taivalkosken visio	10
2.1.2 Arvot	10
2.1.3 Toiminnan tavoite	10
2.1.4 Painoalueet	11
2.1.5 Strategiset päämäärät ja toimenpiteet päämäärien toteuttamiseksi	11
2.2. TYTÄRYHTIÖT	13
2.2.1 Kiinteistö Oy Koillismaakeskus	13
2.2.2 Kiinteistö Oy Siikataival	13
2.2.3 Kiinteistö Oy Taivalkosken rintamaveteraanit	14
2.2.4 Taivalkosken Kyläverkot Oy	14
3. TAIVALKOSKEN KUNNAN TOIMINTA JA TALOUS 2015 – 2017	15
3.1 YLEISPERUSTELUT	15
3.2 KÄYTTÖTALOUSOSA	32
3.2.1 Keskusvaalilautakunta	32
3.2.2 Tarkastuslautakunta	34
3.2.3 Valtuusto	37
3.2.4 Kunnanhallitus	39
3.2.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta	44
3.2.6 Sivistyslautakunta	49
3.2.7 Tekninen lautakunta	61
3.2.8 Toimielinten toimintakatteet ja niiden prosentuaaliset osuudet ulkoisten erien osalta	69
3.3 TULOSLASKELMAOSA	70
3.4 INVESTOINTIOSA	72
3.5 RAHOITUSOSA	76
3.6 KAAVOITUSOHJELMA VUOSILLE 2015 – 2017	77
Liite	
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	80

TALOUSARVIO 2015 JA TALOUSSUUNNITELMA 2015 – 2017

1. TAIVALKOSKI VUONNA 2014

1.1 Kunnan sijainti ja alue

Vuonna 1879 perustettu Taivalkosken kunta sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ja Koillismaan seutukunnan alueella, johon luetaan kuuluvaksi Kuusamon kaupunki ja Taivalkosken kunta. Luonnonmaantieteellisesti ja kuntarakenteellisestikin samankaltaisia alueita on sekä alueen etelä- että pohjoispuolella. Koillismaan luonnon monipuolisuus ja rikkaus on perustana alueen kehittämiselle valtakunnallisesti tärkeänä luonto- ja vapaa-ajanalueena.

Pitkistä etäisyyksistä huolimatta alueen kehittämisen edellytyksenä ovat olleet varsin hyvät ulkoiset liikenneyhteydet, muun muassa säännöllinen lentoliikenne ja hyvin kehittynyt tietoliikenne. Liikenneyhteydet perustuvat pääosin toimiviin tieyhteyksiin.

Taivalkosken kunta rajoittuu lännessä Pudasjärven, idässä Kuusamon, pohjoisessa Posion ja etelässä Suomussalmen kuntiin. Kunnan kokonaispinta-ala on 2.651 neliökilometriä, josta vesipinta-ala on 213 neliökilometriä eli 8,0 %. Kunnan asukasluku vuodenvaihteessa 2013 – 2014 oli 4.251 henkeä. Asukastiheys oli 1,74 asukasta maaneliökilometriä kohti.

Taivalkosken kunta sijaitsee vedenjakajaseudulla, vesistöjen rikkomassa vaihtelevassa vaaramaastossa, jossa korkeudet merenpinnasta vaihtelevat 150 metristä 420 metriin. Kunnan alueelle ovat luonteenomaisia lukuisat järvet, lammet, joet ja purot, joiden varsilta löytyy erämaa-alueita. Soita Taivalkoskella on yli 30 % maa-alasta.

Kunnan luonnonolot tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet muun muassa retkeilyyn, patikointiin, melontaan, virkistyskalastukseen, metsästyksen, marjastukseen ja sienestukseen. Vesistö- ja ilmasto-olosuhteet mahdollistavat myös kalatalouden harjoittamisen. Taivalkoski on poronhoitoaluetta. Kunnan alueella harjoitetaan porotaloutta.

Taivalkoskella on runsaat metsävarat. Metsämaata on 166.000 hehtaaria. Tästä Metsähallitus omistaa 105.000 hehtaaria eli runsaat 60 %. Metsämaasta talousmetsien ulkopuolella on 15.400 hehtaaria. Talousmetsien ulkopuolisista alueista lakisääteisiä suojelualueita on noin 11.000 hehtaaria. Suojeluun varattua metsämaata on lisäksi yhteensä 18.160 hehtaaria. Metsämaista retkeily- ja virkistysalueita on 4.700 hehtaaria eli 2,83 %. Kunnan alueella on kansainvälisesti kiinnostavia malmiesiintymiä. Taivalkosken Saarijärvellä (meteoriiikkraaterijärvi) sijaitsee geologisesti harvinaislaatuinen saviesiintymä.

lijoen vesistö tarjoaa runsaasti kalataloudellisia ja virkistyskäytöllisiä ja matkailun kehittämismahdollisuuksia.

1.2 Liikenneyhteydet

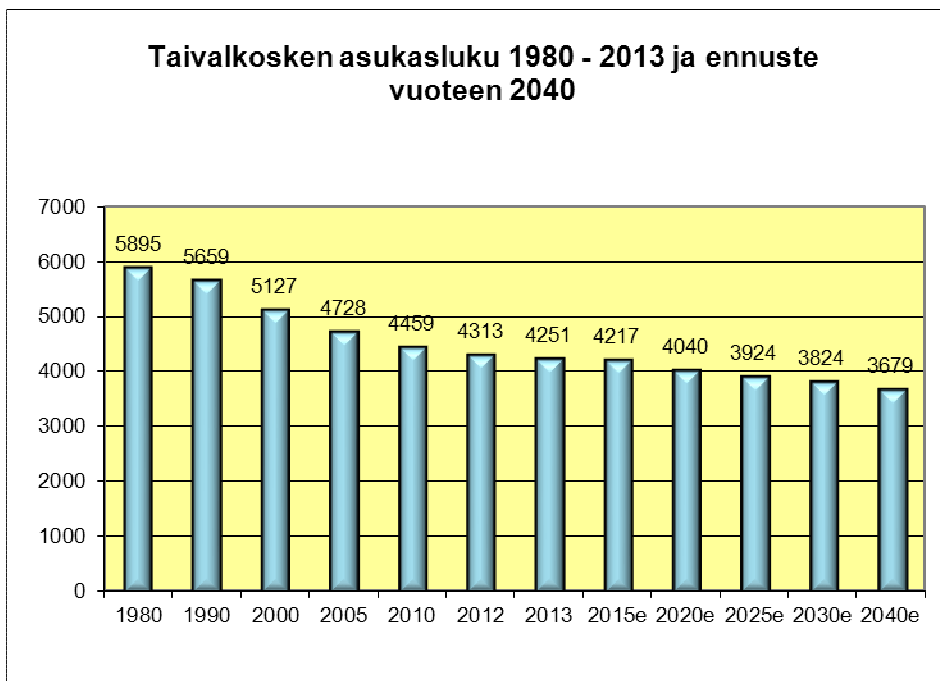
Taivalkoski sijaitsee valtateiden nro 20 ja 5 varrella. Keskustaajama on valtatie nro 20 vaikutuspiirissä. Lähimmät reittiliikennelentokentät sijaitsevat 70 kilometrin päässä Kuusamossa ja noin 170 kilometrin päässä Oulunsalossa. Lähin satama on Oulussa. Julkinen henkilöliikenne kunnan alueella ja alueelta hoidetaan pääasiassa linja-autoilla. Taivalkoskella sijaitsee Kontiomäen – Taivalkosken radan pääteasema. Mainitulla rataosuudella ei ole tällä hetkellä liikennettä.

Kunnan hallinnolliset yhteydet suuntautuvat pääosin Oulun kaupunkiin, jossa sijaitsevat valtion piiriviranomaisten palvelut.

Taivalkosken kunta on jaettu kyliin, koulupiireihin ja äänestysalueisiin. Koulupiirejä on yhteensä kaksi: Kirkonkylä, Huttu ja Kirkonkylän peruskoulun 7.-9. luokkien koulupiirinä on koko kunta. Äänestysalueita on viisi: Huttu, Jurmu, Kirkonkylä eteläinen, Kirkonkylä pohjoinen ja Metsäkylä.

Kuntasuunnittelussa kunnan alue on jaettu seuraaviin tilastoalueisiin: 01 Keskustaajama ja sen lähiympäristö, 02 Asutusalue, 03 Kurtti, 04 Jurmu, 05 Parviainen, 06 Loukusa, 07 Virkkunen, 08 Inkee, 09 Kosto, 010 Huttu, 011 Tyrämäki, 012 Jokijärvi, 013 Polo, 014 Pisto ja 015 Metsäkylä.

1.3 Väestö

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken asukasluku vuodenvaihteessa 2013 – 2014 oli 4.251, joista miehiä 2.280 ja naisia 1.971. Vuoden 2012 ennusteen mukaan väkiluku alenee noin 40 hengellä vuosittain ja alittaa vuoden 2020 vaiheilla 4.000 asukkaan rajan.

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2013 Taivalkoskella syntyi 37 ja kuoli 70 henkilöä, kuntaan muutti 177 henkilöä ja kunnasta muutti pois 203 henkilöä, joten väestö väheni 59 henkilöä ja oli vuoden lopussa yhteensä 4.251 henkilöä. Taivalkosken kunta pyrkii omin aktiivisin ja aluekehitysohjelmiin kirjatuin keinoin hidastamaan asukasluvun alenemista.

Väestön ikärakenne 31.12.2013, %

Ikäluokka	0-6	7-14	15-64	Yli 65-v
Koko maa	7,8	8,6	64,2	19,4
Taivalkoski	6,9	9,0	61,3	22,8
Kuusamo	7,3	8,4	60,1	24,2
Pudasjärvi	7,2	9,0	58,4	25,4
Posio	3,8	6,6	58,8	30,8
Salla	4,0	5,5	58,6	31,9

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken ikäluokat 2000 – 2013

Ikäluokat	2000	2005	2010	2011	2012	2013
0 - 6	465	329	326	328	307	294
7 – 14	684	596	430	328	403	382
15 – 64	3 266	2 990	2 809	2 770	2 650	2 606
65 – 74	470	494	504	518	524	542
75 -	242	319	390	395	429	427
Yhteensä	5 127	4 728	4 459	4 422	4 313	4 251

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken kunnan väestön ikärakenne on nykyisellään vielä huomattavan tasapainoinen. Ikärakennetta on viime vuosina muuttanut ja tulee edelleen muuttamaan syntyvyyden aleneminen, muuttoliike ja keskimääräisen eliniän piteneminen. Nuorten ikäluokkien osuus tulee laskemaan ja vanhojen ikäluokkien kasvamaan.

Taivalkosken väestön koulutus rakenne ja koulutusaste vuonna 2012

Taivalkosken väestön koulutus rakenne vuonna 2012

Alue	Tutkinnon suorittaneita yli 15 v. %	Keskiaste %	Korkeaste %
Koko maa	68,5	39,9	28,7
Pohjois-Pohjanmaa	70,7	43,6	27,1
Kuusamo	66,9	47,6	19,3
Taivalkoski	61,4	47,0	14,3
Posio	58,0	44,3	13,7
Salla	57,7	42,9	13,8

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken väestöstä (15 vuotta täyttäneistä) tutkinnon suorittaneita oli vuonna 2012 yhteensä 61,4 %: Keskiasteen tutkinnon suorittaneita oli 47,0 % ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 14,3 %. Vastaavat luvut Koillismaan seutukuntaan yhdessä Taivalkosken kanssa kuuluvassa Kuusamossa olivat 66,9 %, 47,6 % ja 19,3 %, Pohjois-Pohjanmaalla 70,7 %, 43,6 % ja 27,1 % sekä koko maassa 68,5 %, 39,9 % ja 28,7 %. Tutkinnon suorittaneista oli vuonna 2012 Taivalkoskella keski-asteen tutkinnon suorittaneita 76,7 % ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 23,3 %. Vastaavat luvut Kuusamossa olivat 71,1 % ja 28,9 %, Pohjois-Pohjanmaalla 61,7 % ja 38,3 % ja koko maassa 58,2 % ja 41,8 %.

Taivalkosken väestön koulutusaste vuonna 2012

Alue	Tutkinnon suorittaneita yhteensä lkm	Keski-aste lkm	Keski-aste %	Korkea-aste lkm	Korkea-aste %
Koko maa	3 107 062	1 807 322	58,2	1 299 740	41,8
Pohjois-Pohjanmaa	225 046	138 757	61,7	86 289	38,3
Kuusamo	9 071	6 454	71,1	2 617	28,9
Taivalkoski	2 211	1 695	76,7	516	23,3
Posio	1 933	1 475	76,3	458	23,7
Salla	2 045	1 546	75,6	499	24,4

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken kunnan omavaraisuusaste 2011 – 2035

Vuosi	2011	2012	2015	2020	2025	2030	2035
Ikäluokat							
0 - 14	739	725	701	769	877	1 019	1 066
15 - 24	605	626	643	536	480	465	522
25 -44	729	697	679	853	1015	1 093	1 108
45 - 64	1 436	1 416	1 325	1 094	859	697	642
65 -74	518	524	584	664	645	592	526
75 -	395	425	468	517	631	724	791
Yhteensä	4 422	4 413	4 400	4 433	4 507	4 590	4 655

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

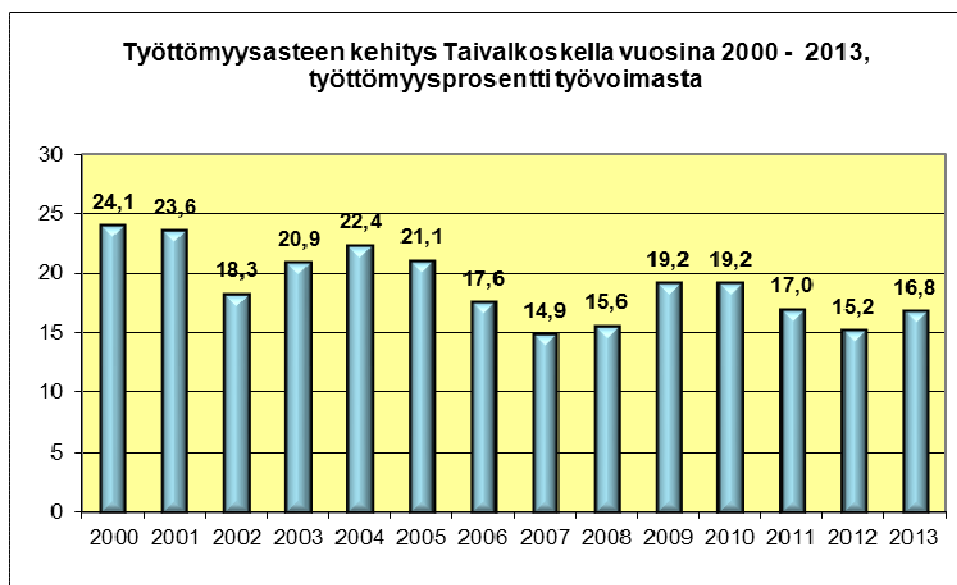
Omavaraisuusaste kuvaa tilannetta, jossa maahan- ja maastamuuttoa ei olisi lainkaan ja väestön määrään ja ikärakenteeseen vaikuttaisivat vain syntyvyys ja kuolleisuus. Omavaraisennusteessa Suomessa työikäisen väestön määrä vähenisi vuoteen 2030 mennessä 303.000 henkilöllä ja vuoteen 2050 mennessä 556.000 henkilöllä. Taivalkoskella työikäisten 25 – 44 -vuotiaiden määrä kasvaisi ja muiden työikäisten ikäluokkien väkimäärä laskisi vuoteen 2035 mennessä.

Väestö osa-alueittain

	2000	2010	2011	2013	Muutos 2000/2013	Muutos %
Keskustaajama	2 778	2 475	2 446	2 330	-448	-16,1
Asutusalue	401	390	402	412	11	2,7
Metsäkylä	365	264	258	247	-118	-32,3
Kurtti	233	203	206	192	-41	-17,6
Jurmu	226	167	167	158	-68	-30,1
Jokijärvi	168	157	153	137	-31	-18,5
Huttu	162	178	180	195	33	20,4
Polo	135	123	119	114	-21	-15,6
Inkee	122	106	104	93	-29	-23,8
Loukusa	115	85	82	76	-39	-33,9
Parviainen	104	93	88	85	-19	-18,3
Virkkunen	82	56	56	52	-30	-36,6
Kosto	75	50	53	49	-26	-34,7
Pisto	73	51	47	41	-32	-43,8
Tyrämäki	65	55	51	50	-15	-23,1
Tuntematon	23	6	10	20	-3	-13,0
Taivalkoski yhteensä	5 127	4 459	4 422	4 251	-876	-17,1

Lähde. Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

1.4 Työvoima, työttömyys, elinkeinorakenne ja työpaikat

Lähde: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Vuonna 2012 työttömänä oli keskimäärin 277 henkilöä ja vuonna 2013 keskimäärin 299 henkilöä. Koillismaan seutukunnassa (Kuusamo ja Taivalkoski) työttömänä vuonna 2012 oli keskimäärin 1.181 henkilöä ja vuonna 2013 1.330 henkilöä. Pohjois-Pohjanmaalla työttömyysprosentti vuonna 2012 oli 11,3 % ja vuonna 2013 13,6 %.

Elinkeinorakenne 2005, 2010 ja 2011

Elinkeino	2005 Työpaikat		2010 Työpaikat		2011 Työpaikat	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	215	16,3	181	13,8	178	13,4
Kaivostoiminta; Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto; Vesi-, viemäri- ja jätehuolto	0	0,0	3	0,2	9	0,7
Teollisuus	146	11,1	103	7,8	119	9,0
Rakentaminen	62	4,7	95	7,2	95	7,2
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta	259	19,6	233	17,7	226	17,1
Informaatio ja viestintä	0	0,0	4	0,3	2	0,2
Rahoitus ja vakuustoittoiminta	14	1,1	11	0,8	16	1,2
Kiinteistöalan toiminta	0	0,0	0	0	0	0,0
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	93	7,0	161	12,2	151	11,4
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; Pakollinen sosiaalivakuutus;						
Koulutus; Terveys- ja sosiaalipalvelut	395	29,9	411	31,3	422	31,8
Muut palvelut	107	8,1	84	6,4	84	6,3
Toimiala tuntematon	29	2,2	30	2,3	23	1,7
Työpaikat yhteensä	1 320	100,0	1 316	100,0	1 325	100,0

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taloudellinen huoltosuhde

	Koko maa	Pohjois- Pohjanmaa	Lappi	Kuusamo	Posio	Salla	Taivalkoski
1995	1,6	1,9	2,1	2,2	2,3	2,7	2,8
1996	1,6	1,8	2	2,3	2,4	2,9	2,8
1997	1,5	1,7	1,9	2,2	2,3	2,6	2,7
1998	1,4	1,6	1,9	2	2,1	2,6	2,4
1999	1,4	1,6	1,8	1,9	2	2,4	2,4
2000	1,3	1,5	1,8	1,8	1,9	2,4	2,4
2001	1,3	1,5	1,8	1,8	2	2,5	2,4
2002	1,3	1,5	1,7	1,8	2	2,5	2,3
2003	1,3	1,5	1,7	1,7	2	2,5	2,4
2004	1,3	1,5	1,7	1,6	1,9	2,4	2,2
2005	1,3	1,5	1,7	1,7	2	2,4	2,3
2006	1,3	1,5	1,6	1,7	1,9	2,4	2,1
2007	1,2	1,4	1,5	1,6	1,8	2,3	2,0
2008	1,2	1,4	1,6	1,6	1,9	2,2	2,0
2009	1,2	1,5	1,6	1,7	2,0	2,3	2,2
2010	1,3	1,5	1,6	1,6	1,9	1,7	2,1
2011	1,1	1,1	1,1	1,6	2,0	2,2	2,0

Lähde: Tilastokeskus

Taloudellinen huoltosuhde kertoo, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa (lasta, opiskelijaa, eläkeläistä) ja työtöntä on yhtä työllistä kohden. Huoltosuhdetta voidaan pitää hyvänä, mikäli se on alle yhden. Jokaista työllistä kohden on siten vain yksi työvoiman ulkopuolella oleva tai työtön.

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde

Huoltosuhde	2011	2015	2020	2025	2030	2035
Alue						
Koko maa	52,9	58,6	64,4	68,2	71,2	72,1
Pohjois-Pohjanmaa	55,5	61,1	67,5	71,5	74,5	75,3
Kainuu	57,6	65,7	76,9	85,2	90,5	90,1
Lappi	54,2	61,7	71,4	78,7	83,0	82,6
Kuusamo	57,0	64,2	77,6	88,6	98,0	99,0
Taivalkoski	59,6	69,7	82,7	92,8	100,7	102,8
Posio	61,4	76,7	96,4	110,9	120,7	119,0
Salla	65,5	79,0	95,5	113,7	127,9	124,7

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15 – 64 -vuotiaiden määrään (lapsia ja vanhuksia 100 työikäistä kohti). Koko maassa väestöllinen huoltosuhde heikkenee lähitulevaisuudessa. Vuonna 2011 huoltosuhde oli 52,9, vuoden 2015 ennuste on 58,6 ja vuonna 2020 suhde luku ylittää 60 huollettavan rajan. Taivalkosken huoltosuhde heikkenee voimakkaasti tulevina vuosina kuten edellä oleva taulukko osoittaa.

2. TAIVALKOSKEN KUNTAKONSERNI

Kuntakonserni määritellään kuntalain (lainmuutos 27.4.2007/519) 16 a §:ssä, jonka mukaan: *Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan **tytäryhteisö**. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa **kuntakonsernin**.* Mainitun pykälän perusteella Taivalkosken kuntakonserniin kuuluvat emoyhteisönä Taivalkosken kunta ja tytäryhtiöinä seuraavat yhtiöt:

Tytäryhtiöt

- Kiinteistö Oy Koillismaakeskus, kunnan omistusosuus 100 %
- Kiinteistö Oy Siikataival, kunnan omistusosuus 100 %.
- Kiinteistö Oy Taivalkosken rintamaveteraanit, kunnan omistusosuus 100 %.
- Taivalkosken Kyläverkot Oy, kunnan omistusosuus 100 %.

Kuntalain 13 §:n (lainmuutos 27.4.2007/519) mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Suunnitelmakautta koskevat kuntakonsernin tärkeimmät strategiset linjaukset ja tavoitteet:

- Toiminta on järjestetty laadukkaasti, taloudellisesti ja tehokkaasti. Kunnan tasapainoinen palvelujärjestelmä muodostuu omasta tuotannosta, ostopalveluista sekä muiden tuottamista palveluista.
- Kuntakonsernissa toteutetaan omistajaohjauksen periaatteita ja tytäryhtiöt toteuttavat kunnan toimintapolitiikkaa (henkilöstöpolitiikka, hyvä hallintotapa, arvioitavien kohteiden ja tunnuslukujen määrittely jne.).

Konsernijohton (kunnanhallitus ja kunnanjohtaja) tavoitteet tytäryhtiöiden valvonnassa

- 1) Konsernijohton tulee huolehtia, että tytäryhtiöt noudattavat kuntakonsernille hyväksytyjä konserniohjeita.
- 2) Tarvittaessa konsernijohto ohjeistaa kunnan edustajia muodostamaan kunnan kanta tytäryhtiöiden yhtiökokouksessa.
- 3) Tarvittaessa konsernijohto ohjeistaa kunnan edustajia, jotka toimivat tytäryhtiöiden hallituksissa.

Tytäryhtiöiden hallituksissa toimivien kunnan edustajien tavoitteet

- 1) Huolehtivat, että tytäryhtiöiden hallitusten päätöksiä tehtäessä otetaan huomioon yhtiön edun lisäksi myös kunnan etu.
- 2) Tarvittaessa ovat yhteydessä konsernijohtoon ennen asian ratkaisemista tytäryhtiön hallituksessa.
- 3) Huolehtivat, että tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa tai muutoin tytäryhtiölle esittämät vaatimukset tulevat täytetyiksi.

2.1 TAIVALKOSKEN KUNTA

2.1.1 Taivalkosken visio

Taivalkoski on tietopalveluiden ja teollisuuden modernia maaseutua kansainvälistyvän luontomatkailualueen keskellä. Sen menestystekijöitä ovat koillismaalainen puhdas luonto sekä metsissä ja maan uumenissa olevat luonnonvarat, ahkerat, vastuuntuntoiset ja yhteistyöhön sitoutuvat asukkaat, ajanmukaiset ja laajat yhteydet elinkeinon elinvoimien toimijoihin sekä päätalolainen kulttuuri.

2.1.2 Arvot

- Asukas- ja asiakaslähtöisyys
- Tuloksellisuus ja vaikuttavuus
- Yrittäjyys ja yritteliäisyys

2.1.3 Toiminnan tavoite

Taivalkosken kehittämisen päätavoitteet vuoteen 2017

- Taivalkosken työttömyysaste on maakunnan korkeimpia. Elinkeinopoliittinen työryhmä seuraa tilannetta tarkkaan ja tilanteen korjaamiseksi kunta käyttää kaikkia mahdollisia keinoja, mukaan lukien työllistävien investointien priorisointi.
- Talouden tasapainoon koko suunnittelukauden ajan kiinnitetään erityistä huomiota.
- Suunnittelukauden investointien omarahoitusosuus pyritään kattamaan poistoilla. Elinkeinopoliittisten investointien takaisin maksu voidaan kuitenkin kytkeä esimerkiksi vuokriin.
- Kunnan palvelutuotanto järjestetään siten, että myös kehittämistoimiin jää resursseja. Kuntapalveluiden määrää ja laatua arvioidaan ja priorisoidaan.
- Kunnan palveluiden tuotantomarkkinat avataan kilpailulle siten, että se on läpinäkyvää, ja hyödynnetään yksityistä ja kolmatta sektoria. Ostettavissa palveluissa arvioidaan kokonaisuhyöty omaan tuotantoon verrattuna.
- Kuntalaiset ovat aktiivisia, oma-aloitteisia ja yritteliäitä. Palvelujen tuotannossa ja järjestämisessä tavoitteena on kuntalaisten omatoimisuuden ja yritteliäisyyden lisääminen.
- Kuntaimagon ja tunnettavuuden parantamiseen kiinnitetään huomiota; elinkeinon elinvoimien, matkailijat ja paluumuuttajat kiinnostuvat Taivalkoskesta sijoittumispaikkana.
- Taivalkosken vahvaa kulttuurista identiteettiä hyödynnetään kuntamarkkinoinnissa.

2.1.4 Painoalueet

Kunnan toiminnan keskeisinä painoalueina suunnitelmakaudella ovat:

- Palveluiden saatavuuden, laadun ja vaikuttavuuden turvaaminen.
- Kuntatalous:
  - Kuntalaisille tarjottavat palvelut pidetään kilpailukykyisinä.
  - Kehittämistoimintaan ja investointeihin tulee osoittaa riittävä omarahoitus, jotta rakennerahaston ja muun ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuudet tarpeellisiin ja hyödyllisiin hankkeisiin voidaan hyödyntää.
- Elinkeinoelämä
  - Pienyrittäjien toimintaedellytysten turvaaminen.
  - Olemassa olevien yritysten tuki.
  - Uusien elinkeinojen toimintaedellytysten parantaminen (esim. kaivannais- ja energiateollisuus).

2.1.5 Strategiset päämäärät ja toimenpiteet päämäärien toteuttamiseksi

Kunnan palvelujen strategiset päämäärät ja toimenpiteet päämäärien toteuttamiseksi on kuvattu **palvelustrategiassa**.

1. Palvelujen saavutettavuus

Kunnan palvelut järjestetään lähellä kuntalaisia, laadukkaasti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla. Muiden kuntien kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on varmistaa kunnassa ja alueella riittävä ja kilpailukykyinen palvelutaso ja sen kustannustehokkuus. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti kunnan omana työnä, kuntayhteistyöllä tai ostopalveluna. Palveluiden laatua, tehokkuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti. Muiden kuin lähipalveluiksi määriteltyjen palvelujen tuottamisessa laatu ja kustannustehokkuus ovat määrääviä tekijöitä.

Toimenpiteet

- 1) Hallintokunnissa toteutetaan säännöllistä asiakaslähtöistä arviointia osana peruspalvelujen toimintojen ohjaamista ja kehittämistä.
- 2) Kartoitetaan jatkuvasti vaihtoehtoisia palvelujen tuottamismalleja.

2. Suunnitelmallinen kehittäminen osana toimintaa

Kunnan palvelujen tuotanto järjestetään siten, että henkilöstön kouluttautumiseen ja toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen jää vuosittain taloudellista liikkumavaraa. Tavoitteena on palvelutuotannon strategisen ja taloudellisen ohjauksen selkeyttäminen.

Toimenpiteet

- 1) Kunnan pidemmän aikavälin strategista suunnittelua ja johtamista vahvistetaan osana vuosittaista kuntasuunnitteluprosessia.
- 2) Valtuusto määrittelee hallintokunnille toiminnan arvioitavat kohteet valtuustokausittain.
- 3) Hallintokunnat varaavat omissa budjeteissaan resurssit hankkeiden toteuttamiseen ja riittävän ohjauksen niiden tuloksellisuuden varmistamiseksi.

- 4) Seuraavan valtuustokauden alusta otetaan käyttöön valtuustokauden kehittämistä ohjaava valtuustosopimus.

3. Kuntalaisten omatoimisuus ja osallistuminen

Palvelujen tuotannossa ja järjestämisessä tavoitteena on kuntalaisten omatoimisuuden tukeminen. Omatoimisuudella tarkoitetaan asukkaiden oman elämän hallintaa ja aktiivista osallistumista itseä ja kuntaa koskevien asioiden hoitoon.

Toimenpiteet

- 1) Tuetaan nuorten osallistumista edistävien toimintamuotojen vakiintumista kunnassa (esim. nuorten edustajisto ja toimintaryhmät).
- 2) Tuetaan järjestöjen ja yhteisöjen aktiivista toimintaa erityisesti sivukylillä (esim. nuorisotyö, vanhusten kotona asumisen tukeminen).
- 3) Edistetään yritystoiminnan syntymistä sivukylien palvelujen parantamiseksi (esim. vanhusten ruokapalvelut, kesäasukkaiden, ikääntyneiden ja muiden tarvitsevien kiinteistöhuolto).

4. Tietotekniikka uudistaa ja täydentää palvelumuotoja

Palvelujen järjestämisessä hyödynnetään tietotekniikan mahdollisuuksia ja tuetaan sähköisten palvelujen käyttöä. Palveluprosesseja uudistetaan ja perinteistä asiakaspalvelutoimintaa täydennetään kehittämällä ja toteuttamalla hallintokuntien omia ja niiden yhteisiä asiakaspalvelumuotoja verkkoon.

Sähköisiä palveluprosesseja kehitettäessä huomioidaan uudistuvan lainsäädännön vaatimukset.

Toimenpiteet

- 1) Kunta edesauttaa nopean laajakaistayhteyden saamista kuntalaisille kumppaneina maakuntaliitto ja valtio. Kylien priorisoinnissa huomioidaan väestökehitys, mökkiasutus ja etätöiden mahdollisuudet sekä asennuksen tekniset edellytykset.
- 2) Sähköisten palvelujen kehittämisessä ja käyttöönotossa hyödynnetään osakkuutta Tierassa.

5. Henkilöstö voimavarana

Henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen edistämisen sekä johtamisen kehittämisen tavoitteena on tehokkaasti toimiva, oppimisen ja uudistumisen mahdollisuuksia hyödyntävä organisaatio.

Toimenpiteet

- 1) Suunnitellaan ja toteutetaan vuosittain työhyvinvointia tukevat toimenpiteet ja hankkeet yhteistyössä henkilöstön (työyhteisötoimikunta ja toimialakohtaiset yhteistoimintaryhmät) ja työterveyshuollon kanssa.
- 2) Tehdään kattavia koko henkilöstöä koskevia henkilöstökyselyjä yhtenä työyhteisöjen kehittämisen työkaluna.
- 3) Toteutetaan vuosittain tarveanalyysiin pohjautuen esimiesvalmennusta.
- 4) Jatketaan ja kehitetään edelleen kehityskeskusteluprosessia.

2.2. TYTÄRYHTIÖT

2.2.1 Kiinteistö Oy Koillismaakeskus

Yhtiön toiminta-ajatus on määritelty yhtiön yhtiöjärjestyksessä ja se kuuluu:

Yhtiön toimialana on hallita Taivalkosken kunnan Taivalkosken kylässä sijaitsevaa Taivalkosken kunnalta vuokrattua korttelia nro 196 ja omistaa sille rakennettua monitoimirakennusta.

Yhtiö omistaa monitoimirakennuksen, jossa sijaitsevat hotelli- ja ravintolatilat, uimahalli- ja kuntosalitilat. Yhtiöjärjestyksen ja osakepääoman omistuksen nojalla tiloja hallitsee Taivalkosken kunta. Kunta on vuokrannut hotelli- ja ravintolatilat sekä kuntosalin yksityiselle yrittäjälle.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön omistuspohjan muutossuunnitelman laatiminen toiminnan jatkuvuuden turvalla tavalla. Muutoksessa varmistetaan erikoisesti uimahallitoiminta kunnan palveluna.

2.2.2 Kiinteistö Oy Siikataival

Yhtiön toiminta-ajatus on määritelty yhtiön yhtiöjärjestyksessä ja se kuuluu:

Yhtiön toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita kiinteistöjä ja omistaa niille rakennettavia asuintaloja.

Yhtiö omistaa vuokra-asuntoja yhteensä 211 kappaletta, joista suurin osa on aravalainoitettuja.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön talouden tervehdyttämisen jatkaminen kiinnittämällä erikoisesti huomiota vuokrasaatiin.

Puututaan aktiivisesti tyhjillään olevien asuntojen vuokraamiseen.

Peruskorjaustarpeen mukaisten korjaustoimenpiteiden toteuttaminen.

Aletaan suunnitelmallisesti muuttaa vaikeasti vuokrattavia suuria asuntoja moderneiksi pienasunnoiksi.

Seurataan kiinteistökohtaisesti asuntojen tuottoa suhteessa kuluihin ja tehdään tarvittaessa ratkaisuja tappiollisten kohteiden realisoinneista tai purkamisesta.

Varaudutaan tarvittaessa nopealla aikataululla käynnistämään uuden vuokrakerrostalon rakentaminen kaivoksen rakentamispäätöksen aiheuttaman kysynnän tyydyttämiseksi.

2.2.3 Kiinteistö Oy Taivalkosken rintamaveteraanit

Yhtiön toiminta-ajatus on määritelty yhtiön yhtiöjärjestyksessä ja se kuuluu:

Yhtiön toimiala on omistaa ja hallita Taivalkosken kunnan Kirkonseudun rakennuskaava-alueen korttelissa nro 40 tontin nro 1 ja sille rakennettavia rivitalorakennuksia.

Yhtiö omistaa kaksi vuokrataloa, joissa on 14 asuntoa ja joiden kerrosala yhteensä on 721 m².

Toiminnalliset tavoitteet

Käytetään yhtiön rahastoimat varat tarpeellisiin peruskorjauksiin, jotta fuusio Kiinteistö Oy Siikataipaleeseen voidaan toteuttaa ilman veroseuraamuksia. Varmistetaan talossa asuvien veteraanien vuokratason säilyminen fuusiosta huolimatta.

2.2.4 Taivalkosken Kyläverkot Oy

Yhtiön toimiala on määritelty yhtiön yhtiöjärjestyksessä ja se kuuluu:

Yhtiön toimiala on tietoliikenneverkkojen rakentaminen sekä verkon hallinta, vuokraus ja palvelut.

Yhtiö voi toimintaansa liittyen omistaa kiinteää omaisuutta ja arvopapereita.

Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen yhtiön osakkeenomistajille.

Toiminnalliset tavoitteet

Toteuttaa kustannustehokkaasti ja laadukkaasti kyläverkko Taivalkosken kunnan kyliin. Rakentamisvaiheen jälkeen varmistaa talouden tasapaino Kairan Kuitu Oy:n kanssa tehtävillä sopimuksilla.

3. TAIVALKOSKEN KUNNAN TOIMINTA JA TALOUS 2015 – 2017

3.1 YLEISPERUSTELUT

Talousarvioasetelma

Taivalkosken kunnassa otettiin 1.1.1997 käyttöön valtuuston hyväksymä kuntalain mukainen talousarvioasetelma, joka jakaantuu käyttötalousosaan, tuloslaskelmaosaan, investointiosaan ja rahoitusosaan. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä toteutumisvertailussa. Lisäksi tulevat yleisperustelut ja liitteet.

Käyttötalousosa

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan käyttösuunnitelmien avulla. Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille tehtävän tai tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosa on laskelma, josta ilmenee toiminnan kustannusrakenne kokonaisuudessaan. Kokonaiskustannuksissa esitetään pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden (käyttöomaisuuden) suunnitelman mukaiset poistot ja käyttöomaisuuteen sitoutuneen pääoman laskennallinen korko ja mahdollisesti muita laskennallisia eriä. Laskelmasta tai perusteluista on käytävä ilmi valtuustoon nähden sitovat erät.

Toiminnallinen tavoite on valtuuston talousarviossa toimielimille tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään siitä, mitkä toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia. Mikäli tavoitteiden, määrärahan tai tuloarvion sitovuudet eivät käy ilmi käyttötalousosan laskelmasta, ne ilmoitetaan talousarvion perustelutiedoissa.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelma-
vuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille.
Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hanke-
ryhmille. Hankkeet ja hankeryhmät ryhmitellään toimialoittain ja tehtävittäin. Inves-
tointiosassa esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän kokonaiskustannusarvio.

Investointiosassa kunnan investoinneista (kiinteä ja irtain omaisuus) vastaaville toi-
mielimille on osoitettu määrärahat hankkeittain/hankeryhmittäin. Investoinneista vas-
taa kiinteän omaisuuden osalta tekninen lautakunta ja irtaimen omaisuuden osalta
ao. toimielin. Kiinteän omaisuuden osalta valtuusto hyväksyy yksilöidyt määrärahat ja
tuloarviot yli 250.000 euron hankkeille. 250.000 euron ja sitä pienemmille hankkeille
valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankeryhmittäin (hankeryhmän sisäinen
jaotus on ohjeellinen ja sitä voidaan muuttaa teknisen lautakunnan päätöksellä). Liik-
kelaitosten (Kaukolämpölaitos ja Vesihuoltolaitos) osalta ao. laitokselle osoitettujen
määrärahojen sisäinen jaotus on ohjeellinen ja sitä voidaan muuttaa teknisen lauta-
kunnan päätöksellä. Valtuustoon nähden määräraha on sitova ao. laitoksen tasolla.
Irtaimen käyttöomaisuuden (hankintahinta vähintään 8.500 euroa) osalta valtuusto
hyväksyy yksilöidyt määrärahat ja tuloarviot yli 100.000 euron hankkeille. 100.000 eu-
ron hankkeille ja sitä pienemmälle irtaimelle omaisuudelle valtuusto hyväksyy määrä-
rahat ja tuloarviot hankeryhmittäin. Investointiosaan otettaviin pitkävaikutteisiin me-
noihin varataan määrärahat yksilöityinä kullekin kohteelle.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen lisäksi pääomara-
hoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuin-
ka suuri on rahoitusjäämä ja miten se käytetään.

Talousarvioon voidaan liittää tarpeen mukaan selvityksiä, yhdistelmiä, erittelyjä ja ar-
vioita.

Käyttösuunnitelmat

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kunnanhallitus sen täytäntöönpanomää-
räyksen lautakuntien ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kunnanhallitus ja lautakunnat päättävät sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkis-
tetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttö-
suunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi, sekä päättävät omalta osaltaan tehtä-
vien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä. Käyttösuunnitelmalla toimielimet aset-
tavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut ta-
voitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille (käyttöta-
lousosa) ja kohteille (investointiosa) osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Talousarvion sitovuus

Kaikkia talousarviossa asetettuja tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite.

Kuntakonserni

Kuntakonsernille (kunta ja tytäryhtiöt) asetetut tavoitteet ovat sellaisia, että niitä koskee noudattamisvelvoite ja valvontapainotteinen raportointivelvoite. Tämä tarkoittaa sitä, että raportoinnissa toteutumaa verrataan asetettuun tavoitteeseen.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa valtuusto hyväksyy toimielinkohtaiset toiminnalliset tavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot. Toiminnalliset tavoitteet sekä käyttötalousmäärärahojen ja tuloarvioiden erotus eli toimintakatteet ulkoisten erien osalta ovat sitovia. Myös tunnusluvuille asetetut tavoitteet ovat sitovia. Näiden tavoitteiden osalta raportointi on arvioivaa raportointia, jossa verrataan sekä suunniteltua että toteutunutta palvelutarjontaa palvelujen kysyntään eli tosiasialliseen palvelutarpeeseen. Näin arvioiva raportointi on myös tavoiteasettelun onnistuneisuuden arviointia.

Investointiosa

Investointiosan määrärahat ovat sitovia sillä tasolla, jolle valtuusto on määrärahat sitovina hyväksynyt. Mikäli investointikohteelle tulee myös tuloa, niin määräraha sitoo nettomääräisenä.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman ulkoiset erät nettomääräisinä ovat sitovia.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman ulkoiset erät ovat sitovia.

Muutokset talousarvioon

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Eläkemenoperusteisiin eläkevakuutusmaksuihin ja ennenaikaisista eläkkeelle jääneistä aiheutuvaan varhemaksuun kunnanhallituksen toimintayksikköön varatun määrärahan siirtämisestä toimialoille ja toimintayksiköille päättää kuitenkin yleisjohdon ja hallinnon toimialajohtaja (kunnanjohtaja).

Taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Yleistaloudelliset näkymät

Keskeiset ennusteluvut

	2011	2012	2013	2014	2015
Tuotanto, määrän muutos, %	3,5	-1,5	-1,2	0,0	1,2
Työttömyysaste, %	7,9	7,7	8,2	8,6	8,5
Inflaatio, %	3,5	2,8	1,5	1,1	1,5
Palkkasumma, muutos, %	5,0	3,4	0,5	0,9	1,7
Kunta-alan palkkasumma, muutos %	3,0	4,1	0,6	-0,4	0,0
Ansiotaso, muutos %	2,6	3,2	2,1	1,4	1,2
Julkiset menot, % BKT:stä	54,8	56,9	57,8	58,5	58,2
Julkisen velka, % BKT:stä	49,1	53,0	55,9	59,6	61,2
Euribor 3 kk, %	1,4	0,6	0,2	0,3	0,4
10 vuoden korko, %	3,1	1,9	1,9	1,5	1,6

Lähde: Suomen Kuntaliiton Kuntataloustiedote 3/2014

Edellä lähteenä mainittu Kuntaliiton Kuntataloustiedote on julkaistu kuluvan vuoden syyskuun lopussa. Vuoden 2013 tiedot ovat ennakkotietoja ja vuosien 2014 ja 2015 tiedot ovat ennusteita.

Suomen bruttokansantuohteen määrä laski viime vuonna 1,2 prosenttia ollen jo toinen peräkkäinen negatiivisen talouskasvun vuosi. Myös ennakkolliset tuotantoluvut alkuvuodelta ovat olleet heikkoja, sillä esimerkiksi tuotannon suhdekuvaajan työpäiväkorjattu kehitys on ollut koko kesän miinusmerkkinen edelliseen vuoteen verrattuna. erityisen heikkoa kehitys on ollut teollisuudessa ja rakentamisessa.

Suomen talouden omien rakenneongelmien lisäksi syy vaimeaan alkuvuoden talouskehitykseen lienee Ukrainan kriisin kärjistyminen, siitä seuranneet vastapakteet sekä lisääntynyt epävarmuus tulevaisuudennäkymiin.

Valtiovarainministeriön tuoreen suhdanne-ennusteen mukaan EU:n pakotteilla ja Venäjän asettamilla vastapakotteilla ei ole merkittäviä suoria makrotason vaikutuksia Suomeen. Useat muut ennustelaitokset, kuten Palkansaajien tutkimuslaitos ja Nordea, ovat kuitenkin heikentäneet kuluvan vuoden suhdanne-ennusteita nimenomaan Ukrainan kriisin seurausten vuoksi. Kaikki suhdannelaitokset ovat yhtä mieltä siitä, että kriisin pitkittyessä epäsuorat vaikutukset Suomen talouteen ovat toteutuessaan merkittävät.

Toisaalta muu kansainvälinen talous näyttäisi palanneen vakaammalle kasvu-uralle. Yhdysvalloissa talouskasvun ennakoidaan jatkuvan lähivuoden kolmen prosentin tuntumassa ja euroalueellakin kasvu palautunee yhden prosentin lukemiin. Tiukimmin kasvun syrjässä ovat kiinni Saksa ja esimerkiksi Espanja, mutta erot euroalueen maiden välillä ovat hyvin suuret.

Viime aikoina laadituissa suhdanne-ennusteissa on esitetty jossain määrin toisistaan poikkeavia näkemyksiä Suomen kansantalouden kehityksestä tänä ja ensi vuonna. Tyypillistä kuitenkin on, että kasvuennusteet ovat synkentyneet viime keväänä laadittuihin arvioihin verrattuna. Valtiovarainministeriön ennuste taloudellisesta kasvusta on hieman myönteisempi kuin muiden ennustelaitosten luvut, mutta ennusteiden väliset erot ovat hyvin pieniä.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan BKT ei kasva tänä vuonna, vaikka ennuste pitääkin sisällään hyvin maltillisen suhdannekäänteeseen. Suhdannekäänteeseen pohjautuu paljolti nettoviennin positiiviseen vaikutukseen, sillä tavaroiden ja palvelujen viennin ennakoitaan lisääntyvän 0,4 % samalla kun tuonti supistuu. Sen sijaan yksityisen kulutuksen ei ennakoita kasvavan tänä vuonna lainkaan heikkojen ostovoima- ja työllisyysnäköymien edessä. Myös investointien arvioidaan pysyvän kuluvana vuonna alamaissa, mikä johtuu muun muassa asuinrakennusinvestointien sekä kone- ja laiteinvestointien heikosta kehityksestä.

Monet muut ennustelaitokset, kuten esimerkiksi Aktia ja Palkansaajien tutkimuslaitos, ennakoivat kuluvalla vuodelle tyypillisesti heikompaa yksityisen kulutuksen kehitystä, minkä seurauksena BKT:n kasvu painuu miinuksien puolelle. Toteutuessaan se olisi jo kolmas peräkkäinen negatiivisen talouskasvun vuosi. Vastaava tilanne on eletty ainoastaan 1990-luvun lamavuosina. Yleisesti voidaan todeta, että kansainvälisen finanssikriisin jälkeisen ajanjakson talouskasvu tulee jäämään näillä näkymin historiallisen heikolle tasolle.

Ensi vuonna talouskasvun arvioidaan laajapohjaistuvan ja piristyvän, vaikka ennustelaitosten kasvuluvut ovatkin tasoltaan hyvin vaatimattomia. Tuoreimpien ennusteiden mukaan ensi vuoden kasvuprosentit painottuvat 0,5 – 1,5 prosentin tuntumaan. Valtiovarainministeriön mukaan vuoden 2015 kasvuksi muodostuu 1,2 prosenttia. Yksityinen kuitus kääntyy ministeriön mukaan hienoiseen kasvuun siitä huolimatta, että kotitalouksien reaalitytulot polkevat yhä paikallaan. Yleisen talouskehityksen piristymisen arvioidaan kuitenkin hälventävän kuluttajien kokemaa epävarmuutta. Ennakoitua suhdannekäännettä ajaa eteenpäin erityisesti viennin ja investointien piristymisen. Viennin kasvuksi odotetaan 4 prosenttia. Kasvuodotukset eri toimialoilla ovat hyvin samankaltaiset, sillä tuotannon odotetaan lisääntyvän niin teollisuudessa, rakentamisessa kuin palveluissakin yhden prosentin paremmalle puolelle.

Talouden piristymisestä huolimatta työmarkkinoiden tilanne on edelleen heikko. Työttömyyden odotetaan pysyvän yhä entisellä, varsin korkealla, tasollaan, eikä työllisyysasteeseen odoteta merkittäviä parannuksia. Kuluttajahintojen arvioidaan nousevan 1,5 prosenttia. Pelkästään kulutusverojen kiristykset nostavat kuluttajahintaindeksiä arviolta noin puoli prosenttiyksikköä vuonna 2015.

Tässä vaiheessa vain osa ennustelaitoksista on julkaissut kokonaistaloudellisen ennusteen vuodelle 2016. Valtiovarainministeriö ennustaa vuoden 2016 bruttokansantuotteen kasvuksi 1,4 prosenttia, ja muutkin ennusteen julkaisseet laitokset ennakoivat kyseiselle vuodelle hyvin samansuuntaista kasvua. Bruttokansantuotteen historiallisen matala kasvu ennusteajanjaksolla johtuu muun muassa väestön ikääntymisestä, tuotantorakenteen ongelmista sekä investointiasteen jo pidempään jatkuneesta voimakkaasta laskusta.

Edellä olevat tiedot on otettu Suomen Kuntaliiton Kuntataloustiedotteesta 3/2014.

Kuntien talous

Kuntien verotulot 2011 – 2015 (Mrd euroa)

	2011	2012	2013	2014	2015
Kunnallisvero	16,22	16,85	17,97	18,22	18,44
Osuus yhteisöveron tuotosta	1,67	1,21	1,31	1,39	1,47
Kiinteistövero	1,20	1,27	1,36	1,51	1,57
Tilitykset yhteensä	19,09	19,33	20,64	21,12	21,48
Muutos, %	4,1	1,2	6,8	2,3	1,7
Tuloveroprosentti, keskim.	19,16	19,24	19,38	19,74	19,74
Yhteisöveroprosentti	26,0	24,5	24,5	20,0	20,0
Osuus yhteisöverosta, %	31,99	28,34	29,49	35,56	36,36

Lähde: Suomen Kuntaliiton Kuntataloustiedote 3/2013 ja 3/2014

Vuoden 2013 tieto on ennakkotieto ja vuosien 2014 – 2015 tieto on ennuste.

Kuntien ja kuntayhtymien talous 2011 – 2015 (Mrd euroa)

	2011	2012	2013	2014	2015
Toimintakate	-24,27	-25,80	-26,43	-26,88	-27,95
Verotulot	19,07	19,32	20,63	21,15	21,52
Valtionosuudet	7,66	8,07	8,28	8,09	7,96
Muut rahoituserät, netto	0,08	0,2	0,11	0,21	0,24
Vuosikate	2,54	1,79	2,69	2,56	1,77
Satunnaiset erät, netto	0,13	0,25	0,37	1,37	0,30
Käyttöomaisuuden poistot	-2,23	-2,40	-2,62	-2,72	-2,70
Tilikauden tulos	0,44	-0,36	0,44	1,25	-0,63
Rahavarat	4,53	4,20	5,16	5,19	5,14
Lainakanta	12,29	13,81	15,56	17,21	19,13

Lähde: Suomen Kuntaliiton Kuntataloustiedote 3/2013 ja 3/2014

Vuoden 2013 tieto on ennakkotieto ja vuosien 2014 – 2015 tieto on ennuste.

Kuntatyönantajan sosiaaliturvamaksut, % palkoista

	2011	2012	2013	2014	2015
Sosiaaliturvamaksut					
* kansaneläkevakuutus	0	0	0	0	0
* sairausvakuutus	2,12	2,12	2,04	2,14	2,13
Työttömyysvakuutusmaksu	3,20	3,20	3,20	2,95	2,95
KuEL-maksu	23,60	23,60	23,90	23,70	23,60
VaEL-maksu	20,67	19,82	19,40	21,30	21,06
Muut	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

Lähde: Suomen Kuntaliiton Kuntataloustiedote 3/2013 ja 3/2014

Vuoden 2013 tieto on ennakkotieto ja vuosien 2014 – 2015 tieto on ennuste.

Edellä lähteenä mainittu Suomen Kuntaliiton Kuntataloustiedote 3/2014 on julkaistu kuluvan vuoden syyskuun lopussa.

Kuntien menot vuosina 2014 – 2015

Kunta-alalla saavutettiin viime vuoden loppupuolella neuvottelutulos virka- ja työehtosopimuksista vuosille 2014 – 2016. Työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaisten kunnallisten työ- ja virkaehtosopimusten sopimuskausi on voimassa 31.1.2017 asti, ja kausi koostuu kahdesta osasta. Ensimmäinen jakso päättyy vuoden 2015 lopussa, ja sille ajoittuu kaksi sopimuskorotusta. Pääsääntöisesti kuluvan vuoden heinäkuuhun ajoittuneiden sopimuskorotusten kustannusvaikutus on keskimäärin 0,8 %. Korotuksen talousarviovaikutus on puolet tästä eli 0,5 %.

Vuonna 2015 sopimuskorotukset toteutetaan pääsääntöisesti 1.7.2015. Keskimäärin sopimuskorotuksen kustannusvaikutus on 0,4 prosenttia, mutta koska jo tänä vuonna voimaan tullutta vuosilomauudistusta rahoitettiin näistä varoista, ensi vuoden kustannusvaikutus pienenee kunta-alalla keskimäärin 0,3 prosenttiin. Tästä puolen vuoden talousarviovaikutus vuonna 2015 on noin 0,6 prosenttia. Lisäksi palkkakustannuksiin vaikuttavat myös mahdolliset työkokemuslisien kertymät, työnantajakohtaiset ratkaisut (esim. säästöt) ja henkilöstörakenteen muutokset. Toisen jakson sopimusratkaisusta neuvotellaan vuonna 2015. Kuntien palkkakustannukset kasvavat aikaisempiin vuosiin nähden siis varsin maltillisesti. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan kunta-alan ansiotasoindeksi nousee kuluvana vuonna kuitenkin sopimuskorotusten osoittamia lukemia korkeammaksi eli 1,2 prosenttiin. Ensi vuonna ansiotasoindeksin arvioidaan pysyvän samoissa kasvulukemissa.

Koko valtakunnan tasolla kunta-alan palkkasumman muutosten arviointia vaikeuttavat tänä ja ensi vuonna kunnallisten liikelaitosten ja ammattikorkeakoulujen yhtiöittäminen. Kunnan hoitaessa tehtävää kilpailulla markkinoilla sen tulee antaa tehtävä pääsääntöisesti osakeyhtiölle, osuuskunnalle, yhdistykselle tai säätiölle. Yhtiöittämisten myötä osa aikaisemmin kuntatalouteen liittyneistä toiminnoista siirtyy kuntatalouden ulkopuolelle. Tämä näkyy kuntatalouden kehitysarviossa useina muutoksina sekä tulo- että menopuolella. Yhtiöittämisen taloudellisia vaikutuksia kuntataloudelle on kuvattu tarkemmin kohdassa Yhtiöittämisen taloudelliset vaikutukset kuntataloudelle osiossa.

Energialaitosten ja satamien yhtiöittämiset vaikuttavat kuntatalouden menoennusteseen etenkin vuonna 2015, jolloin noin 2 000 henkeä siirtyy hallinnollisesti kuntataloustilastojen ulkopuolelle. Karkean arvion mukaan kuntien palkkasumma pienenee muutoksen seurauksena noin 125 milj. eurolla. Yhtiöittämiset vaikuttavat myös muihin palkkaus- ja vuosikustannuksiin, poistoihin sekä esimerkiksi investointeihin.

Liikelaitosten yhtiöittämisveloitteen ohella kunnallisten ammattikorkeakoulujen yhtiöittäminen on pienentänyt kuntatalouden menoja jo vuodesta 2013 lähtien. Kun vuonna 2012 kuntien tai kuntayhtymien ammattikorkeakouluja oli kymmenisen kappaletta, niin tänä vuonna niitä on jäljellä enää kolme. Vuonna 2014 kuntien palkkasumman arvioidaan vähentyvän ammattikorkeasektorilla tapahtuneiden muutosten myötä noin 130 milj. eurolla. Vuonna 2015 toteutettava ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistus poistaa viimeisetkin ammattikorkeakoulut kuntataloudesta, minkä seurauksena kuntien palkkamenot pienenevät kumulatiivisesti noin 190 milj. eurolla.

Yhteensä yhtiöittämiset pienentävät kuntien palkkasummaennustetta siten, että muutosprosentti putoaa kuluvana vuonna -0,4 prosenttiin ja ensi vuonna palkkasumman arvioidaan pysyvän ennallaan. Ilman yhtiöittämisistä aiheutuvaa vähennystä palkkasumma kasvaisi molempina vuosina 0,6 – 1,0 prosenttia.

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut alenevat sekä tänä että ensi vuonna. Kuluvana vuonna maksukevennys on voimakkaampaa, sillä sekä työttömyysvakuutusmaksu että eläkemaksu laskevat. Toisaalta kuntatyönantajan sairausvakuutusmaksu nousee. Keskimäärin sosiaalivakuutusmaksut kevenevät 0,4 prosenttiyksiköllä. Ensi vuonna maksutason arvioidaan laskevan 0,1 prosenttiyksiköllä. Kuntatyönantajan keskimääräinen sosiaalimaksujen taso suhteessa palkkasumaan säilyy tänä ja ensi vuonna noin 30 prosentissa, mutta vähitellen vuoteen 2018 mennessä maksujen arvioidaan laskevan 29,5 prosentin tuntumaan.

Kunta-alan kustannustaso kohosi vuonna 2013 peruspalvelujen hintaindeksillä mitattuna 1,8 %, kun se sitä edellisenä vuonna oli 3,4 prosenttia. Tänä vuonna peruspalvelujen hintaindeksillä mitatun kustannustason nousun arvioidaan hidastuvan prosentin tuntumaan. Vuonna 2015 kustannustason nousun arvioidaan pysyvän samalla tasolla.

Kuntien tulot vuosina 2014 – 2015

Kuntien verotilitykset yhteensä kasvoivat viime vuonna peräti 6,8 prosenttia, minkä seurauksena tilitysten taso nousi 20,6 mrd. euroon. Kuluvana vuonna verotilitysten kasvuvauhti tippuu Kuntaliiton veroennustekehikon mukaan reippaasti viime vuoden poikkeuksellisen korkealta tasolta. Verotulojen hitaaseen kasvuun vaikuttavat myös muun muassa uuden työmarkkinaratkaisun maltilliset sopimuskorotukset, vaatimaton talouskehitys, veroperustemuutokset sekä väestön ikääntyminen.

Koko talouden palkkasumma kasvaa tänä vuonna hyvin vaimeasti, sillä alkuvuoden heikon kehityksen perusteella palkkasummaennuste on laskettu 0,7 prosenttiin. Yhteensä ansiotulojen arvioidaan lisääntyvän 2,2 prosenttia, sillä eläketulot ja työttömyysturvaetuudet kasvavat reippaasti. Kunnallisveron tilityksiä pienentävät kuitenkin osaltaan kunnallisverotuksen vähennyksiin tehdyt perustemuutokset, kuten työtulovähennyksen ja perusvähennyksen muutokset.

Kunnallisverojen kasvun arvioidaankin jäävän tänä vuonna 1,4 prosenttiin, vaikka lähes puolet kunnista nosti vuoden alussa tuloveroprosenttejaan. Korotusten seurauksena kuntien keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi 0,36 prosenttiyksiköllä 19,74 prosenttiin. Yhteensä kunnallisveroa arvioidaan tilitettävän tänä vuonna noin 18,2 miljardia euroa.

Vuonna 2015 ansiotulojen kasvuvauhti pysyy lähes ennallaan noin kahdessa prosentissa, sillä palkkasummaennusteen arvioidaan nousevan yleisen talouskasvun piristymisen myötä 1,7 prosenttiin. Sopimuspalkat nousevat maltillisesti, mutta muut tekijät nostavat yleistä ansiotasoindeksiä reippaasti. Palkkasumman kasvun kiihtymisestä huolimatta kunnallisveron tilitysten ennakoitaan kasvavan vuonna 2015 vain 1,2 prosenttia. Keskeinen syy tilitysten vaimeaan kasvuun on kunnallisverosta myönnettävien vähennysten kasvu. Vuonna 2015 tullaan korottamaan useita vähennyksiä, kuten kunnallisverotuksen eläketulovähennystä, työtulovähennystä ja perusvähennystä. Myös uusi lapsi vähennys ja valtion tuloveroasteikon kolmen alimman tulorajan korotus 1,7 prosentilla vaimentavat kunnallisveron kasvua. Kaikkien kuntien tuloveroihin vaikuttavien veroperustemuutosten yhteisvaikutukseksi vuonna 2015 arvioidaan -131 milj. euroa. Verotulovähennykset kuitenkin kompensoidaan kunnille täysimääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta lisäämällä kuntien valtionosuuksia.

Vuonna 2014 kuntien jako-osuus yhteisöverontuotosta on 35,56 %. Heikko talouskasvu ei näytä välittyvän kuluvana vuonna kuntien yhteisöverokertymään dramaattisesti lähinnä tilitysten ajoituksiin liittyvien tekijöiden vuoksi. Yhteisöverotuoton arvioidaan kasvavan tänä vuonna peräti 6,0 prosentilla, jolloin sitä kertyy kunnille noin 1,39 mrd. euroa. Ensi vuonna sovellettava kuntien yhteisöveron jako-osuus nousee tämän vuoden luvusta, sillä kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostetaan 75 miljoonalla eurolla työmarkkinauudistukseen liittyvien lisäkustannusten kompensoimiseksi kunnille. Yhteisöveroon on esitetty myös muita pienempiä veroperustemuutoksia, jotka tullaan kompensoimaan kunnille yhteisöveron jako-osuutta muuttamalla. Peruspalvelubudjetin ennuste kuntien osuudeksi yhteisöveron tuotosta ensi vuonna on 36,36, mutta luku täsmentyy vielä loppuvuoden aikana. Tämän hetkisessä ennusteissa on lähdetty siitä, että kunnille tilitetään yhteisöveroa vuonna 2015 kokonaisuudessaan 1,47 miljardia euroa. Tällöin yhteisövero kasvaisi 5,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntien jako-osuuden väliaikainen viiden prosenttiyksikön korotus päättyy vuonna 2016, jos asiasta ei tehdä uutta päätöstä tulevassa hallitusohjelmassa.

Kiinteistöveron tilitykset nousevat kiinteistöverouudistustyön vuoksi vuonna 2014 reippaasti. Tilitysten määrän arvioidaan lisääntyvän yli 10 prosenttia, jolloin kiinteistövero kasvaa noin 1,5 mrd. euroon. Vuonna 2015 kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän noin neljä prosenttia enemmän kuin kuluvana vuonna.

Kuntien verotulojen arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna kokonaisuudessaan noin 2,3 %. Ensi vuonna verotulojen kasvu hieman hiipuu.

Edellä olevat tiedot on otettu Suomen Kuntaliiton Kuntataloustiedotteesta 3/2014.

Taivalkosken kunnan talouden nykytila

Taivalkosken kunnan talous (1 000 €)

	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintakate, ulkoinen	-26 309	-26 919	-28 601	-28 231	-28 285	-28 363
Verotulot	10 566	11 429	11 200	11 566	11 738	11 912
Valtionosuudet	17 534	18 351	18 350	18 200	18 000	17 840
Rahoitustuotot ja -kulut	30	-3	64	41	41	11
Vuosikate	1 821	2 858	1 013	1 576	1 493	1 400
Poistot ja arvonalentumiset	-1 604	-1 686	-1 900	-2 100	-1 800	-1 400
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	-75	0	0
Tilikauden tulos	217	1 171	-887	-599	-307	0
Varausten ja rahastojen muutos	30	12	12	16	16	15
Tilikauden yli-/alijäämä	230	1 184	-875	-583	-291	15
Investoinnit, omahankintameno	-3 361	-2 511	-2 976	-3 555	-2 411	-1 607
Lainakanta	1 913	2 840	4 400	3 458	4 285	4 413
Lainat, euroa/asukas 31.12	444	668	1 052	827	1 036	1 076

Vuoden 2013 taseessa oli kertynyttä ylijäämää vuoden 2013 ylijäämä mukaan lukien 7,02 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 talousarvio laadittiin noin 0,87 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, mutta vuosi toteutuu suunniteltua paremmin niin, että vuodesta odotetaan tulevan ylijäämäinen. Tämä johtuu siitä, että verotuloja arvioidaan saatavan noin 300.000 euroa suunniteltua enemmän ja valtionosuuksia arvioidaan saatavan noin 350.000 euroa arvioitua enemmän. Lisäksi menoissa saadaan säästöä erityisesti sivistyspalveluissa.

Vuoden 2014 talousarvioon sisältyy uuden lainan ottamista 2,50 miljoonaa euroa ja entisten lainojen takaisinmaksua 420.000 euroa. Uutta lainaa ei kuitenkaan ole tarvinnut ottaa vuonna 2014 eikä sitä tarvitse ottaa loppuvuonna. Tämän johdosta lainamäärä vuoden 2014 lopussa on 2,42 miljoonaa euroa (573 euroa/asukas, kun asukasmääränä käytetään 4.220:tä asukasta).

Taivalkosken kunnan asukasmäärä vähenee vuonna 2014 noin 30 henkilöä, ja tässä talousarviossa ja taloussuunnitelmassa on arvioitu, että asukasmäärä vähenee suunnittelukaudella 40 henkilöä vuodessa. Asukasmäärän vähenemisellä on merkittävä vaikutus valtionosuuksiin, ja vähenevä ja ikääntyvä väestönkehitys on merkittävä tulevaisuuden uhka kunnan toiminnalle ja taloudelle.

Verotulot

Taivalkosken kunnan tuloveroprosentti oli vuodesta 2006 alkaen vuoteen 2012 saakka 19,75. Vuodesta 2013 alkaen tuloveroprosentti on ollut 20,50 ja kiinteistöveroprosentit ovat olleet seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,80
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,45
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,00.

Taivalkosken kunta ei ole määrännyt muita erikseen määrättäviä kiinteistöveroprosentteja.

Verotuloja arvioidaan vuonna 2015 saatavan yhteensä 11.566.000 euroa, joka jakaantuu verotulolajeittain seuraavasti:

- ansioverotulo 9.891.000 euroa
- yhteisöverotulo 869.000 euroa
- kiinteistöverotulo 806.000 euroa.

Alla olevassa taulukossa on kerrottu toteutuneet verotulot vuodelta 2013 ja arvioidut verotulot vuosille 2014 – 2017.

Taivalkosken kunnan verotulot					
1 000 euroa					
	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Kunnallisvero	9 891	9 650	9 891	10 030	10 170
Muutos %	8,54	-2,44	2,50	1,41	1,40
Yhteisövero	821	790	869	886	904
Muutos %	9,47	-3,78	10,00	1,96	2,03
Kiinteistövero	717	760	806	822	838
Muutos %	1,99	6,00	6,05	1,99	1,95
Verotulot yhteensä	11 429	11 200	11 566	11 738	11 912
Muutos %	8,17	-2,00	3,27	1,49	1,48

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuudet muodostuvat peruspalvelujen valtionosuudesta (ns. yhden putken valtionosuus) sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Osana kunnan peruspalvelujen valtionosuutta otetaan huomioon myös laskennallisiin verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus. Peruspalvelujen valtionosuus uudistuu 1.1.2015 alkaen. Uudistus pohjautuu pitkälle nykyisille perusteille. Järjestelmää on yksinkertaistettu, määräytymisperusteita uusittu, vähennetty ja laskennallisuutta lisätty. Uuden järjestelmän mukaan peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys, joka on seuraavanlainen: 0 – 5-vuotiaat, 6-vuotiaat, 7 – 12-vuotiaat, 13 – 15-vuotiaat, 16 – 18-vuotiaat, 19 – 64-vuotiaat, 65 – 74-vuotiaat, 75 – 84-vuotiaat ja yli 85-vuotiaat. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri. Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus. Nykyinen yleinen asukaskohtainen valtionosuus poistuu kuten myös erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan ja saamelaisten kotiseutualueen kuntien lisäosat.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan. Vuonna 2015 muutos voi olla enintään +/-50 euroa asukasta kohti. Esimerkiksi kunnalta, joka laskelmien mukaan hyötyy 150 euroa asukasta kohti, valtionosuutta on vähennettävä 100 euroa asukasta kohti, jotta enintään +50 euroa asukasta kohti toteutuu. Taivalkosken kunnassa uudistus vähentää valtionosuuksia 93 euroa/asukas. Edellä kerrotun perusteella Taivalkosken kunnan vuoden 2015 peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy tasausta (lisäystä) 186.416 euroa.

Kuntaliiton vuoden 2014 syyskuussa julkaisemien tietojen mukaan kunnan peruspalvelujen alustava valtionosuusprosentti vuodelle 2015 on 25,42 % (vuonna 2014 29,53 %) ja kunnan omarahoitusosuus on 3.522,51 euroa/asukas (vuonna 2014 3.310,86 euroa/asukas).

Kunnan kokonaisvaltionosuuden arvioimiseksi tulee ottaa huomioon myös opetus- ja kulttuuriministeriön osuus. Monella kunnalla tämä on miinusmerkkinen erä pienentäen muuta valtionosuutta. Valtion vuoden 2015 talousarvioesityksen mukaan laskettu valtionosuusprosentti on 29,32 % ja kunnan asukaskohtainen omarahoitusosuus 307,40 euroa asukasta kohti. Rahoitusosuus pienenee arviolta 40 euroa asukasta kohti johtuen ammattikorkeakoulujen yksityistämisestä ja siirtämisestä pois kuntien valtionosuusjärjestelmästä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusperusteisiin tehdään valtion talousarvioesityksen mukaan 1,1 %:n indeksikorotus (indeksikorotuksen korjausta alaspäin ei tehdä, koska v. 2013 indeksikorotukset tällä hallinnonalalla leikattiin). Yksikköhintoihin tulee leikkauksia siten, että lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta indeksi- ja muut korotukset arvioituna alenee nettomääräisesti 421,54 euroa oppilasta kohti ja ammatillisen koulutuksen noin 147,84 euroa oppilasta kohti kuluvaan vuoteen verrattuna.

Valtionosuutta koskevat edellä kerrotut tiedot perustuvat Kuntaliiton julkaisemaan Kuntataloustiedotteeseen 3/2014 ja internetissä Kuntaliiton sivuilla 30.9.2014 julkaistuihin tietoihin.

Valtionosuuksien määrään vaikuttavat asukas- ja oppilasmäärien aleneminen. Vuonna 2015 valtionosuuksia arvioidaan Taivalkoskella saatavan 18.199.976 euroa, joka koostuu seuraavista osista:

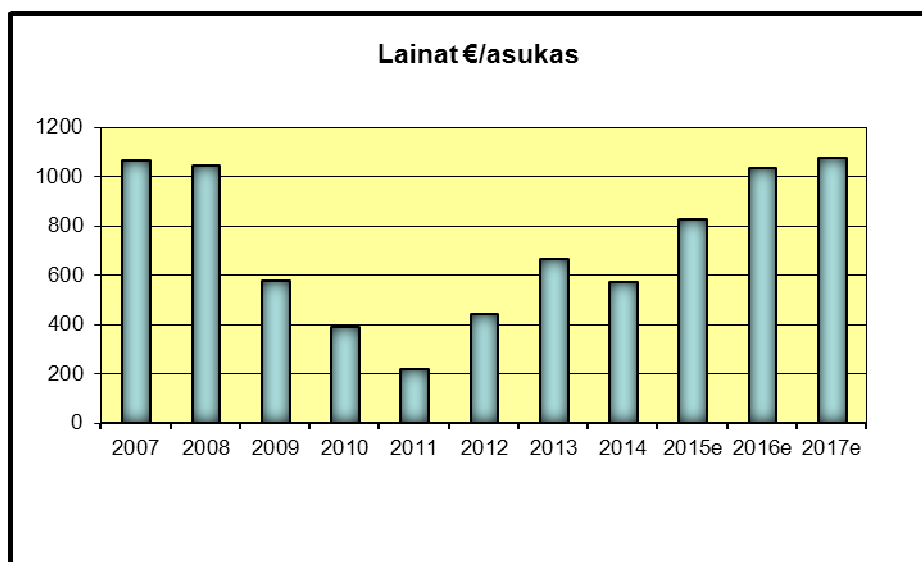
- Peruspalvelujen valtionosuus (nk. yhden putken valtionosuus) 14.260.665 euroa.
- Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 4.098.842 euroa.
- Opetus- ja kulttuuritoimen nk. yhden putken valtionosuuden ulkopuolinen valtionosuus -159.531 euroa.

Alla olevassa taulukossa on kerrottu vuonna 2013 saadut valtionosuudet ja arvioitu vuosina 2015 – 2017 saatavien valtionosuuksien määrää:

Taivalkosken kunnan valtionosuudet					
1 000 euroa					
	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Peruspalvelujen vo.	14 957	14 885	14 261	14 060	13 900
Muutos %	3,72	-0,48	-4,19	-1,41	-1,14
Verotulojen täydennys	3 883	3 937	4 099	4 100	4 100
Muutos %	6,73	1,39	4,11	0,02	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen vo.	-489	-472	-160	-160	-160
Muutos %	-6,50	-3,48	-66,10	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	18 351	18 350	18 200	18 000	17 840
Muutos %	4,65	-0,01	-0,82	-1,10	-0,89

Lainamäärä

Lainakanta oli vuoden 2013 lopussa 2,84 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 talousarviossa arvioitiin oletettavan uutta lainaa 2,50 miljoonaa euroa ja entisten lainojen lyhennykset olivat 420.000 euroa. Vuonna 2014 ei kuitenkaan ole tarvinnut ottaa lainkaan uutta lainaa, joten lainamäärä 31.12.2014 on 2,42 miljoonaa euroa. Lainamäärä nousee kuitenkin merkittävästi tulevina vuosina, koska investointien omarahoitusosuus on vuonna 2015 yli 2 miljoonaa euroa suurempi kuin vuosikate ja vuonna 2016 noin miljoona euroa suurempi kuin vuosikate. Lisäksi lainanotossa on varauduttu siihen, että vuoden 2013 tilinpäätöksessä tehty noin 1,7 miljoonan euron suuruinen pakollinen varaus tulee maksettavaksi. Alla olevassa taulukossa on kuvattu lainamäärän kehitystä asukasta kohden vuosilta 2007 – 2014 ja ennustettua lainamäärää asukasta kohden vuosille 2015 – 2017. Asukasmäärän on ennustettu laskevan 40 henkilöä vuodessa vuosina 2015 – 2017.

Kunnan menot

Menot, 1 000 euroa	TP 2013	TA 2014 alku- päiväinen	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Henkilöstökulut	-16 268	-16 915	-16 625	-16 647	-16 729
Muutos %	0,6	4,0	-1,7	0,1	0,5
Palvelujen ostot	-12 360	-12 769	-12 923	-12 948	-12 965
Muutos %	5,6	3,3	1,2	0,2	0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 111	-3 197	-3 100	-3 101	-3 100
Muutos %	-1,0	2,8	-3,0	0,0	0,0
Avustukset	-1 521	-1 782	-1 617	-1 617	-1 596
Muutos %	-5,1	17,2	-9,3	0,0	-1,3
Muut toimintakulut	-2 299	-2 540	-2 538	-2 539	-2 539
Muutos %	-4,0	10,5	-0,1	0,0	0,0
Toimintakulut yhteensä	-35 559	-37 203	-36 803	-36 852	-36 929
Muutos %	1,6	4,6	-1,1	0,1	0,2
Rahoituskulut	-80	-102	-87	-88	-98
Muutos %	3,9	27,5	-14,7	1,1	11,4
Poistot ja arvonalentumiset	-1 686	-1 900	-2 100	-1 800	-1 400
Muutos %	5,2	12,7	10,5	-14,3	-22,2
Satunnaiset erät	0	0	-75	0	0
Menot yhteensä	-37 325	-39 205	-39 065	-38 740	-38 427
Muutos %	1,7	5,0	-0,4	-0,8	-0,8

(Sisältää sekä ulkoiset että sisäiset erät) Vuoden 2013 tilinpäätöslukujen muutosprosentti tarkoittaa vertailua vuoden 2012 tilinpäätöslukuihin.

Toimintakulujen jakauma, %

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Henkilöstökulut	45,7	45,5	45,2	45,2	45,3
Palvelujen ostot	34,8	34,3	35,1	35,1	35,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8,7	8,6	8,4	8,4	8,4
Avustukset	4,3	4,8	4,4	4,4	4,3
Muut toimintakulut	6,5	6,8	6,9	6,9	6,9
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(Sisältää sekä ulkoiset että sisäiset erät)

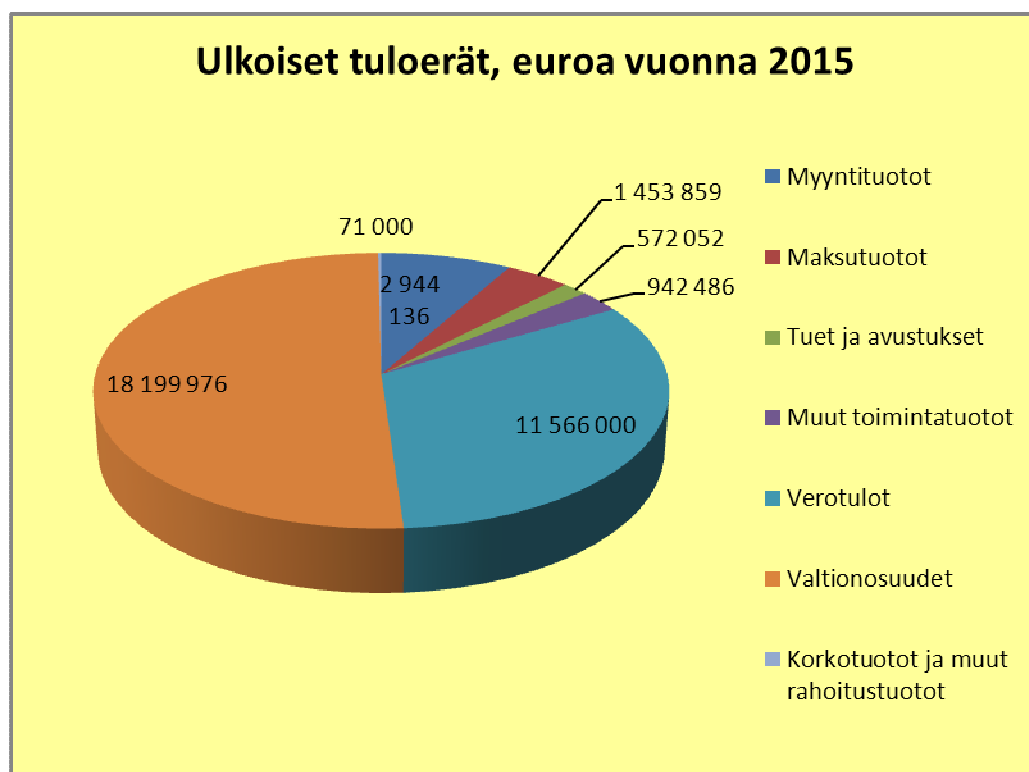
Toimintakulujen jakauma tulee muuttumaan merkittävästi vuonna 2017, kun sosiaali- ja terveyspalvelujen uusi palvelurakenne tulee voimaan. Tätä ei kuitenkaan ole voitu ottaa huomioon vielä tässä taloussuunnitelmassa, koska valtakunnalliseen sote-ratkaisuun liittyvät rahoitusratkaisut ovat tätä taloussuunnitelmaa tehtäessä vielä kesken.

Kunnan tulot

Tulot, 1 000 euroa	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatuotot	8 640	8 602	8 573	8 567	8 567
Muutos %	-0,7	-0,4	-0,3	-0,1	0,0
Verotulot	11 429	11 200	11 566	11 738	11 912
Muutos %	8,2	-2,0	3,3	1,5	1,5
Valtionosuudet	18 351	18 350	18 200	18 000	17 840
Muutos %	4,7	0,0	-0,8	-1,1	-0,9
Rahoitustuotot	77	166	127	128	108
Muutos %	-28,0	115,6	-23,5	0,8	-15,6
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Tulot yhteensä	38 497	38 318	38 466	38 433	38 427
Muutos %	4,3	-0,5	0,4	-0,1	0,0
Menot yhteensä	-37 325	-39 205	-39 065	-38 740	-38 427
Tulot yhteensä	38 497	38 318	38 466	38 433	38 427
Tilikauden tulos	1 171	-887	-599	-307	0
Varausten ja rahastojen muutos	12	12	16	16	15
Tilikauden yli-/alijäämä	1 184	-875	-583	-291	15

(Sisältää sekä ulkoiset että sisäiset erät) Vuoden 2013 tilinpäätöslukujen muutosprosentti tarkoittaa vertailua vuoden 2012 tilinpäätöslukuihin.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu ulkoiset tuloerät vuonna 2015.

Muut päätökset

Tehtäväalueesta vastaava vastuhenkilö raportoi tehtäväalueen tasolla suunnitellun toiminnan toteutumista ja määrärahojen käyttöä kunnanhallitukselle kolme (3) kertaa vuodessa siten, että ensimmäinen raportti annetaan huhtikuun lopun (30.4.) tilanteesta, toinen syyskuun lopun (30.9.) tilanteesta ja kolmas raportti (sisältyy toimintakertomukseen) koko vuoden tilanteesta. Raportit toimitetaan myös valtuustolle tiedoksi. Tehtäväalueen sisällä raportointi tapahtuu siitä vastaavan luottamushenkilötoimielimen päättämällä tavalla. Tytäryhtiöiden osalta osavuosikatsaukset annetaan tilanteesta 30.6. Osavuosikatsaukset annetaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle kunnan omien toimielinten raporttien yhteydessä.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeilla kunnanhallitus antaa tarkemmat määräykset talousarvion toteuttamisesta ja täytäntöönpanosta.

Toiminnan pääkriteereinä ovat taloudellinen harkinta, vaikuttavuus, tarve sekä kiireellisyysjärjestys.

Kunnan hankinnoissa noudatetaan kunnanhallituksen päätöksellä 4.6.2007 § 176 hyväksytyjä Taivalkosken kunnan yleisiä hankintaohjeita siltä osin kuin se ei ole ristiriidassa julkisista hankinnoista annetun lain kanssa. Lisäksi hankinnoissa otetaan huomioon ennakkovaikutusten arviointi sekä arvioidaan kunnalle tuleva hyöty kokonaisvaikutuksineen.

Valtuusto hyväksyi päätöksellään 21.3.2014 § 21 sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevan uuden ohjeistuksen *Sisäinen valvonta ja riskien hallinta osana hyvää hallinto- ja johtamistapaa Taivalkosken kunnassa*.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen

Terveystieteiden lain (1326/2010) 12 § velvoittaa kunnat seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Kunnan on seurattava myös palveluissaan toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Valtuustokausittain valmistellaan laaja hyvinvointikertomus. Vuosittain valtuustolle raportoidaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä.

Valtuusto hyväksyi päätöksellään 28.5.2014 § 29 Taivalkosken kunnan laajan hyvinvointikertomuksen vuosille 2013 – 2016. Kertomuksessa on suunnitelma hyvinvoinnin edistämisestä valtuustokaudella ja seuraavat painopisteet sekä kehittämiskohteet:

1. Työttömien kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen.
2. Kuntalaisten liikunnan lisääminen ikäryhmittäin.
3. Ikäihmisten palvelukokonaisuuden kehittäminen.
4. Huomaamisen kulttuuri.
5. Terveystieteiden ylläpidon tukeminen.
6. Lapsiperheiden tuen edistäminen.

Lautakunnat ovat talousarvioissaan ja -suunnitelmissaan ottaneet huomioon hyvinvointikertomuksessa asetetut painopisteet ja tavoitteet ja varanneet niihin mahdollisuuksien mukaan määräraha- ja henkilöstöresurssit.

3.2 KÄYTTÖTALOUSOSA

3.2.1 Keskusvaalilautakunta

Toiminnan sisältö

Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa vaalien toimittamisesta. Lautakunta on lakisääteinen, 5-jäseninen toimielin, jonka valtuusto valitsee valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Talousarvio 2015 ja taloussuunnitelma 2015 – 2017

Toimintaympäristön muutos

Vuoden 2015 huhtikuussa toimitetaan eduskuntavaalit ja hallituksen esityksen mukaan seuraavat kunnallisvaalit toimitetaan valmisteilla olevan lainsäädännön perusteella huhtikuussa 2017. Tämän jälkeen valtuusto valitsee uuden keskusvaalilautakunnan.

Painoalueet

Vaalien toimittaminen laadukkaasti.

Tunnusluvut

Äänoikeutettujen määräksi arvioidaan

- eduskuntavaaleissa 3.600 ja
- kunnallisvaaleissa 3.300.

Ennakkoon äänestäneiden määräksi arvioidaan

- eduskuntavaaleissa 1.200 ja
- kunnallisvaaleissa samoin 1.200 henkilöä.

Äänestysprosentiksi arvioidaan

- eduskuntavaaleissa 65,0 ja
- kunnallisvaaleissa 69,0.

Talousarvio 2015

Toiminnalliset tavoitteet

Vuonna 2015 huhtikuussa toimitetaan eduskuntavaalit. Tavoitteena on vaalien toimitaminen moitteettomasti.

Talous

	TP 2013 €	Alkuperäinen TA-2014 €	TA 2015 €	TS 2016 1000 €	TS 2017 1000 €
TOIMINTATUOTOT	0	6 400	6 600	0	0
TOIMINTAKULUT	-67	-15 945	-16 248	-1	-20
TOIMINTAKATE	-67	-9 545	-9 648	-1	-20
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-67	-9 545	-9 648	-1	-20
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0	0	0

3.2.2 Tarkastuslautakunta

Toiminnan sisältö

Tarkastuslautakunta on kuntalaissa (365/95) säädetty toimielin, jonka valtuusto kuntalain 71 §:n mukaan asettaa valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Taivalkosken kunnan hyväksytyt tarkastussäännön 1 §:n mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tarkastussäännön mukaan. Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Tarkastussäännön 2 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme (3) muuta jäsentä. Kuntalain mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava valtuutettuja.

Varsinaisen tilintarkastustyön suorittaa ammattitilintarkastaja.

Lautakunnan tehtävät

Kuntalain 71 §:n 2 momentin mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastussäännön 4 §:n mukaan lautakunnan on

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
- 2) huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa; ja
- 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tilintarkastajien tehtävät

Tilintarkastajien on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastuksen mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastajien on tarkastettava:

- 1) onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- 2) onko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti sekä antavatko ne oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista;
- 3) ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita; sekä
- 4) onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konserni-valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia erityisiä ohjeita, mikäli ne eivät ole ristiriidassa lain, kunnan johtosääntöjen tai hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Havaitsemistaan epäkohdista tilintarkastajien on ilmoitettava viipymättä tarkastuslautakunnalle ja tarvittaessa myös kunnanhallitukselle.

Tarkastussäännön 7 §:n mukaan tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Talousarvio 2015 ja taloussuunnitelma 2015 – 2017

Toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunta on valittu vuosiksi 2013 - 2016 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Valtuusto on valinnut Pohjolan Tilintarkastustoimisto Oy:n lakisääteiseksi tilintarkastajaksi samaksi ajaksi.

BDO Audiator Oy on 13.8.2013 päivätyllä kirjeellään ilmoittanut, että se on ostanut Pohjolan Tilintarkastustoimisto Oy:n osakekannan. Omistajavaihdos ei vaikuta Taivalkosken kunnan tilintarkastuksen toteuttamiseen. Vastuullisena tilintarkastajana toimii jatkossakin JHTT, HTM Rauno Lohi.

Toiminnan painoalueet

Tarkastuslautakunnan työn kannalta on tarpeellista tutustua kunnan eri hallintokuntien toimintaan ja talouteen. Tarkastuslautakunta laatii työohjelman.

Tunnusluvut

Tilintarkastajan tarkastuspäiviä 12 päivää.
Tarkastuslautakunnan kokouksia 10 kappaletta.
Tutustumiskäyntejä kunnan eri yksiköihin 3 kappaletta.

Talousarvio 2015

Toiminnalliset tavoitteet

Arviointikertomuksen laatiminen ja tilintarkastajan antaman tarkastuskertomuksen valmistelu valtuustolle.
Tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumisen seuranta.
Tilintarkastusta varten riittävästä resursseista huolehtiminen.

Talous

	TP 2013 €	Alkuperäinen TA 2014 €	TA 2015 €	TS 2016 1000 €	TS 2017 1000 €
TOIMINTAKULUT	-18 493	-18 085	-21 045	-21	-22
TOIMINTAKATE	-18 493	-18 085	-21 045	-21	-22
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-18 493	-18 085	-21 045	-21	-22
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0	0	0

3.2.3 Valtuusto

Toiminnan sisältö

Kuntalain 13 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto voi johtosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

Talousarvio 2015 ja taloussuunnitelma 2015 – 2017

Toimintaympäristön muutokset

Viimeisimmät kunnallisvaalit toimitettiin 28.10.2012. Vaaleissa valittiin Taivalkosken kunnan valtuustoon toimikaudeksi 2013 – 2016 edelleen 27 valtuutettua, eli valtuuston jäsenmäärä pysyi samana kuin vuonna 2008 toimitetuissa kunnallisvaaleissa. Uusia valtuutettuja valittiin 13. Valtuuston poliittiset voimasuhteet jakaantuvat seuraavasti: KESK 16 (aiemmin 17), SDP 5 (aiemmin 6), KOK 1 (aiemmin 2), PS 4 (aiemmin 2) ja VAS 1 (aiemmin 0). Vaaleissa SDP ja VAS olivat vaaliliitossa. Seuraavan kerran valtuutetut valitaan valmisteilla olevan lainsäädännön mukaan huhtikuussa 2017 pidettävissä kunnallisvaaleissa.

Toiminnan painoalueet

Huolehtia palvelujen tuottamisesta hyväksytyn palvelustrategian edellyttämällä tavalla.

Talousarvio 2015

Toiminnalliset tavoitteet

- Huolehtia palvelujen tuottamisesta ja resurssien riittävydestä palvelujen tuottamiseen hyväksytyn palvelustrategian edellyttämällä tavalla.
- Valtuuston työskentelyssä jatketaan valtuuston iltakouluja. Iltakouluissa käsitellään valmisteluun tulevia ja valmistelussa olevia kunnan toiminnan kannalta merkittäviä asioita.
- Valtuusto kokoontuu sen mukaan kuin käsiteltävien asioiden kannalta on tarpeen.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Valtuuston kokousten lukumäärä	8	7	7	7	7
Iltakoulujen lukumäärä	1	3	3	3	3

Talous

	TP 2013 €	Alkuperäinen TA 2014 €	TA 2015 €	TS 2016 1000 €	TS 2017 1000 €
TOIMINTAKULUT	-33 972	-45 160	-42 260	-42	-45
TOIMINTAKATE	-33 972	-45 160	-42 260	-42	-45
Poistot ja arvonalen- tumiset	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden yli- /alijäämä	-33 972	-45 160	-42 260	-42	-45
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-697	0	-1 380	-1	0
Toimintakate	-697	0	-1 380	-1	0
Tilikauden yli- /alijäämä	-697	0	-1 380	-1	0

3.2.4 Kunnanhallitus

Toiminnan sisältö

Kunnanhallitus vastaa kunnan strategisesta suunnittelusta.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kunnan hallinnon, taloudenhoidon, elinkeinoasioiden ja maaseutuasioiden johtaminen sekä kunnan hallintotehtävistä huolehtiminen siten kuin siitä säädetään kuntalaissa ja erityislaeissa sekä määrätään kunnanhallituksen johtosäännössä.

Kunnanhallitus vastaa kahdesta toiminnallisesta hallinnon toimialasta, jotka ovat:

*Yleisjohto ja hallinto sekä elinkeino- ja maaseutuasiat
Talous- ja henkilöstöpalvelut*

Yleisjohtoon ja hallintoon sekä elinkeino- ja maaseutuasioiden toimiala sisältää seuraavat toiminnot:

- kunnanhallitus
- toimikunnat
- suhdetoiminta ja edustus
- ystävyyskuntatoiminta
- elinkeinoneuvonta
- matkailu
- elinkeinoprojektit
- maaseutupalvelut
- yhteispalvelupiste
- hallintopalvelut
- verotuskustannukset
- joukkoliikennekustannukset
- talteen otettujen pieneläinten hoitokustannukset
- muu toiminta (sisältää muun muassa avustukset 4H-yhdistykselle neuvojan palkkaukseen ja koululaisten sekä opiskelijoiden kesätyöllistämiseen, Kiinteistö Oy Siikataipaleelle seurakunnalta vuokratun tontin vuokraan ja kyläseurojen/kylätoimikuntien toimintaan sekä jäsenmaksut, joista suurimmat ovat Pohjois-Pohjanmaan liiton jäsenmaksu ja Suomen Kuntaliiton jäsenmaksu)
- talous- ja velkaneuvonnan kustannukset
- yhteistyötoiminta (sisältää muun muassa henkilöstön työterveyshuollon kustannukset).

Talous- ja henkilöstöpalvelujen toimiala sisältää seuraavat toiminnot:

- talouspalvelut (sisältää kirjanpidon ja taloussuunnittelun)
- henkilöstöpalvelut
- laki- ja hankintapalvelut
- ICT-palvelut.

Talousarvio 2015 ja taloussuunnitelma 2015 – 2017

Toimintaympäristön muutokset

Kunnanhallituksen johtosäännöllä kunnanhallituksen jäsenmääräksi on päätetty seitsemän (7) ja toimikaudeksi kaksi (2) vuotta. Vuoden 2015 tammikuussa valitaan kunnanhallitus, jonka toimikausi on 2015 – 2016.

Toimialojen yhteiset arvot

- Asukas- ja asiakaslähtöisyys
- Tuloksellisuus ja vaikuttavuus
- Yrittäjäys ja yritteliäisyys

Painoalueet

Yleisjohto ja hallinto sekä elinkeino- ja maaseutuasiat

- Toimintojen tarkastelu palvelustrategian näkökulmasta.
- Työllisyys ja yrittäjäys.
- Hallintopalvelujen tuottaminen mahdollisimman laadukkaasti.

Talous- ja henkilöstöpalvelut

Talouden tasapainossa pitämiseen tavoitteellisesti tähtäävät suunnitelmat ja toimet.

Talousarvio 2015

Toiminnalliset tavoitteet

Yleisjohto ja hallinto sekä elinkeino- ja maaseutuasiat

1. Aktiivinen elinkeinopolitiikka

Elinvoimainen maaseutu on taivalkoskelaisten yhteinen asia. Nykyisten elinkeinojen tukeminen ja uuden yritystoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen luovat perustan elinkeinorakenteen säilyttämiselle ja monipuolistamiselle. Elinkeinotoiminnan edellytysten parantamisella ja ns. uusilla avauksilla pyritään katkaisemaan koulutetun väen poismuutto paikkakunnalta. Tavoitteena on saada alueelle liiketoimintaa, joka työllistäisi myös korkeammin koulutettuja työntekijöitä.

- Suunnataan kehittämistoimet Koillis-Suomen elinkeinostrategian ja Taivalkosken elinvoimaohjelman 2015 – 2021 mukaisesti painopistealueisiin.
- Hyödynnetään tehokkaasti ja tavoitteellisesti Naturpolis Oy:n resursseja aluekehittämisessä ja yritysneuvonnassa.
- Otetaan käyttöön päätöksentekoaikavälissä ennakkovaikutusten arviointi EVA. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että valmistelija arvioi valmistelutekstissä päätettävän asian kohdalla, onko sillä vaikutuksia henkilöstöön, kuntalaisiin ja/tai ympäristöön, tai onko sillä taloudellisia vaikutuksia ja minkälaisia ne ovat.
- Kunnan liikunta-, luonto ja kulttuurimatkailua kehitetään pitkäjänteisesti yhteistyökumppaneiden kanssa. Matkailun kehittämisessä hyödynnetään Taivalvaara 2010 -hankkeessa syntynyttä matkailustrategiaa sekä matkailun kehittämis- ja investointisuunnitelmaa. Suunnitelmalle laaditaan jatkoksi Taivalvaaran Masterplan kattamaan tulevat vuodet.

- Maaseutupalvelujen osalta tavoitteena on tuottaa palveluja, joilla edistetään taivalkoskelaisen maatalouden elinmahdollisuuksia ja maaseudun pysymistä asutuna ja viljeltyinä niin, että pystytään tuottamaan puhtaassa tuotantoympäristössä hyvä tuotantotapa huomioon ottaen korkealaatuisia ja kilpailukykyisiä alkutuotannon raaka-aineita jalostukseen. Yritystukeen varataan kunnanhallituksen käyttösuunnitelmassa 36.000 euron määräraha, josta varataan maatilatalouden tukeen 16.000 euroa ja 120 tunnin maatalouslomituksen tukemiseen 20.000 euroa siten, että tuettava tuntimäärä on 120 tuntia ja tuki 5 euroa/lomitustunti, kunnanhallituksen käyttösuunnitelmassa tarkemmin määriteltävällä tavalla.
- Kyläseurojen, yhdistysten ja pienyrittäjien toteutettavia eri investointi- ja kehittämishankkeita koskevaa rahoitusta ohjataan hankkeiden toteuttajia käyttämään Koillismaan Leader ry:n tuottamia palveluja.

2. Kunnan imago

- Kehitetään Taivalkoskelle brändi. Taivalkosken tavoitteena on olla houkutteleva, monipuolinen, kilpailukykyinen, hyvän asumisen, vapaa-ajan viettämisen, oppimisen, työskentelyn ja yrittämisen alue. Kunnan historia, perinne, luonto ja kulttuuri tulevat jatkossakin olemaan osa Taivalkosken brändiä, mutta pelkästään niiden varaan ei voida rakentaa riittävän vetovoimaista identiteettiä ja voimakasta alueellista omaleimaisuutta. Taivalkosken brändiä kehitetään määrätietoisesti tavoitteellisella brändityöllä, jota ohjataan paikkabrändäykseen erikoistuneen konsultin toimesta. Brändityön tavoitteet:
  - Kirkastetaan Taivalkosken brändin tavoitetilä, tavoitemielikuva ja mietitään toimenpiteet toteuttaa brändiä vuosille 2015 – 2016.
  - Saadaan brändiä toteuttavien ryhmien kokoonpano sekä tehtävät selville.
  - Löydetään asumisen ja elinkeinoelämän brändikärjet sekä keskustellaan toimenpiteistä, joilla kärkiä voidaan toteuttaa käytännössä.
  - Mietitään kaivostoiminnan näkyvyys ja osuus brändissä.
  - Luodaan eri medioita varten Taivalkosken bränditarina.
  - Tuotetaan raportti työskentelyn lopuksi jatkotyön pohjaksi ja tueksi.

Työskentely toteutetaan työryhmyönä, jonka toimintaa konsultti ohjaa. Työryhmän on suunniteltu kokoontuvan noin neljä kertaa kumpanakin vuotena. Talousarvioon 2015 ja taloussuunnitelmaan 2015 – 2017 varataan rahaa brändin rakentamiseen vuodelle 2015 11 000 euroa ja vuodelle 2016 14 000 euroa..

- Laaditaan tonttipörssi kattamaan myös yksityisten omistuksessa olevat myytävät tontit ja sitä tukevaa markkinointimateriaalia käytettäväksi asukasmarkkinoinnissa.

3. Hankkeet

Taivalkosken kunta on suunnitelmakaudella mukana seuraavissa hankkeissa:

1. Taivalkosken 4 H yhdistys; työllistämisen alkurahoituksen mahdollinen kunnan osuus. Taivalkosken kunnan maksuosuuteen vuosille 2015 – 2017 varataan 2 500 euroa/vuosi.
2. Koillismaan Leaderin rahoituskehys on 5 euroa/asukas valtuuston päätöksen 25.6.2014 § 43 mukaisesti vuosille 2015 – 2020. Tämän perusteella Taivalkosken kunnan maksuosuuteen varataan 21.255 euroa vuodelle 2015, vuodelle 2016 varataan 21.000 euroa ja vuodelle 2017 varataan 20.950 euroa.

3. Kainuun ja Koillismaan kalaleader -strategia. Valtuuston päätöksen 25.6.2014 § 43 mukaisesti Taivalkosken kunnan maksuosuus on 1.420 euroa/vuosi vuosille 2015 – 2020. Tämän perusteella kunnan maksuosuuteen varataan 1.420 euroa/vuosi vuosille 2015 – 2017.
4. Euroregion ry. Euroregion ry:n toiminta muodostaa yhdistyksen jäsenten välisen yhteistyöfoorumin, jonka tavoitteena on tukea Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kansainvälistymistoimintoja. Taivalkosken kunnan maksuosuuteen vuosille 2015 – 2017 varataan 378 euroa/vuosi.
5. European North Lapland – Oulu -toimisto. Taivalkosken kunnan maksuosuuteen vuosille 2015 – 2017 varataan 735 euroa/vuosi kunnanhallituksen päätöksen 7.11.2011 § 392 perusteella.
6. Metsäkylän perinnekäsityö-, kulttuuri- ja liikuntayhdistys: työllistämisen alkurahoituksen kunnan rahoitusosuus. Vuosille 2015 – 2017 varataan 600 euroa/vuosi kunnanhallituksen päätösten 21.12.2009 § 458 ja 15.10.2012 § 348 perusteella.
7. Taivalkoski -brändin kehittämiseen varataan 11 000 euroa vuodelle 2015 ja 14 000 euroa vuodelle 2016.

Naturpolis Oy:n hallinnoimat hankkeet on rahoitettu vuodesta 2013 alkaen alueelliseen kehittämisrahastoon ohjattavista rahoista, joiden käytöstä tulee päättämään alueellinen kehittämissyöryhmä. Kehittämisrahastoa varten on varattu määrärahaa 15 euroa/asukas/vuosi valtuuston päätöksen 10.9.2012 § 55 mukaisesti.

4. Yhteispalvelupiste

- Yhteispalvelupisteen toimintaa kehitetään tulevan Asiakaspalvelu 2014 -lain mukaiseksi julkisen hallinnon yhteiseksi asiakaspalvelupisteeksi. Laki astuu voimaan keväällä 2015 ja se edellyttää kuntia järjestämään palvelupisteen, jossa valtion toimijoiden palvelujen lisäksi tarjotaan keskitetysti kuntien omia asiakaspalveluja laissa määriteltävällä laajuudella.

5. Hallintopalvelut

- Hallintopalvelujen tuottaminen kuntalaisille ja omalle organisaatiolle luotettavasti ja ilman aiheutonta viivytystä.
- Hallintosäännön uusiminen uuden kuntalain mukaiseksi yhteistoiminnassa muiden toimialojen kanssa.

Talous- ja henkilöstöpalvelut

Palvelujen kehittämisessä otetaan huomioon sekä sisäisen organisoitumisen että alueellisen ja valtakunnallisen yhteistyön mahdollisuudet.

- Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen tuottaminen kuntalaisille ja kunnan omalle organisaatiolle luotettavasti ja ilman aiheutonta viivytystä.
- Valmistaudutaan ottamaan vastaan ostolaskut sähköisesti.

- ICT-palveluissa aloitetaan kunnan intranetin käyttöönotto. Intranet rakennetaan käytössä olevan Tiera toimistopalvelujen SharePoint -alustalle vastaavalla tavalla kuin Kuusamon kaupunkikin on tehnyt. Rakentaminen pyritään tekemään Tieran kanssa olevan palvelusopimuksen puitteissa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Kunnanhallituksen kokousten lukumäärä	23	23	23	23	23
Vuosikate €/asukas	673	241	377	361	341
Vakinaisen henkilöstön lukumäärä	10,5	10,5	10,5	10,5	10,0
Käsitellyt maataloustukihakemukset kpl	478	550	400	350	350
Aktiivimaataloustilat kpl	78	80	76	75	73
Peltoa viljelyksessä keskimäärin ha./tila	18,98	20,00	20,50	20,70	21,00

Talous

	TP 2013 €	Alkuperäinen TA 2014 €	TA 2015 €	TS 2016 1000 €	TS 2017 1000 €
TOIMINTATUOTOT	88 943	82 280	80 080	80	80
TOIMINTAKULUT	-2 403 118	-3 389 616	-3 185 613	-3 164	-3 110
TOIMINTAKATE	-2 314 175	-3 307 336	-3 105 533	-3 084	-3 030
Poistot ja arvonalentumiset	-111 462	-303 858	-339 945	-340	-71
Laskennalliset erät	794 553	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 631 084	-3 611 194	-3 445 478	-3 424	-3 101
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-84 085	-81 589	-72 253	-72	-70
Toimintakate	-84 085	-81 589	-72 253	-72	-70
Tilikauden yli-/alijäämä	-84 085	-81 589	-72 253	-72	-70

3.2.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminnan sisältö

Hyvinvoinnin perustan luovat terveys, toimintakykyisyys, turvallisuus, työ, toimeentulo, viihtyisä asuin- ja elinympäristö sekä vahva sosiaalinen verkosto kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintoihin.

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on ylläpitää ja edistää yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä turvallisuutta ja toimintakykyä. Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on myös vaikuttaa suotuisten elin- ja kasvuolojen kehittämiseen sekä kannustaa yksilöitä ja yhteisöjä ottamaan vastuuta omasta hyvinvoinnistaan.

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala jakaantuu neljään toimintayksikköön:

Hallinto- ja erityispalvelut (hallinto)
Lääkäripalvelut (lääkäripalvelut, erikoissairaanhoidon ja suunterveydenhuolto)
Terveystoimen palvelut (avopalvelut, laitospalvelut sekä asumis- ja kotipalvelut)
Sosiaalipalvelut (sosiaali- ja kehitysvammatyö)

Toiminnan arvot

Asiakaslähtöisesti lähellä kuntalaista ja tukien yhteisöllisyyteen, ihmisten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, tuloksellisesti.

Talousarvio 2015 ja taloussuunnitelma 2015 – 2017

Toimintaympäristön muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeisenä tavoitteena on väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Kuntalaisille pyritään turvaamaan yhdenvertaiset, asiakaslähtöiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystoimen palvelut koko maassa. Tavoitteena on myös vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja tarkoituksenmukaisilla palvelukokonaisuuksilla. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tavoitteena on tulla voimaan alkuvuodesta 2015 ja uusi palvelurakenne tulee voimaan 1.1.2017. Viisi sote-aluetta (Helsinki, Turku, Tampere, Kuopio ja Oulu) vastaa palveluiden järjestämisestä. Alueet pohjautuvat nykyisiin erityisvastuualueisiin. Palvelujen tuotannosta vastuun ottavat kuntayhtymät, joita voi olla enimmillään 19. Kuntayhtymä vastaa kaikista sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista. Kuntayhtymät voivat tuottaa palveluita itse tai ostaa niitä yksityisiltä tahoilta.

Sosiaalihuoltolaki on tulossa voimaan 1.4.2015. Kotipalvelua koskevia säännöksiä sovelletaan jo vuoden alusta. Laki velvoittaa kunnat järjestämään lapsiperheille koti-apua. Ajatus on, että kun perheet saavat heti apua ongelmiinsa, lastensuojelun palvelujen tarve vähenee. Lain painopiste on erityispalveluista yleispalveluihin. Madalletaan tuen hakemisen kynnyksiä. Lapsen ja vanhempien tapaamisten valvonta on uusi kuntien tehtävä. Kiireellisen sijoituksen ehtoja tiukennetaan. Sijoituksen sijaan avo- huollon tukitoimia.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jatkossakin ensisijaisesti kunnan tehtävä. Hyvinvointikertomus hyväksytään valtuustokausittain. Laissa määritellään keinot asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudesta.

Suunterveydenhuollossa tulee vuoden 2015 alusta kunnilla järjestää oma arkipäivystys kello 8.00 – 16.00, muuna aikana on päivystys Oulussa. Kunnat lähettävät vuorotellen päivystäjän Oulun yksikköön päivystämään.

Toiminnan painoalueet:

Hallinto- ja erityispalvelut (hallinto)

Työntekijöille tarjotaan mahdollisuutta osallistua työnohjaukseen. Kehityskeskustelut, palaverit ja henkilöstökokoukset toteutetaan suunnitellusti. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa on kiinteää ja toiminnassa huomioidaan vartu:n (varhainentuki) periaatteet. Erilaisen koulutuksen tavoitteena on tukea työntekijöiden osaamista ja vahvistaa perustason palveluiden laadukasta tuottamista. Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoimintaryhmä on selvittänyt työntekijöiden mahdollisuutta kuntosaliharjoitteluun ja tämä toteutetaan vuoden 2015 aikana.

Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu hankekumppanina Uutta Työtä Taivalkoskelle -hankkeeseen.

Lääkäripalvelut (lääkäripalvelut, erikoissairaanhoido ja suunterveydenhuolto)

Lääkäripalveluja hoidetaan omana toimintana ja ostopalvelusopimuksin. Palveluilla edistetään ja ylläpidetään terveyttä ja hyvinvointia. Turvataan lakisääteinen hoitoon pääsy ja palvelujen käyttäjien tasa-arvoisuus. Väestöperusteinen ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen sekä terveyserojen kohdentaminen ovat keskeisiä painopisteitä. Erikoissairaanhoidoa ostetaan Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä, Oulun diakonissalaitokselta sekä Kuusamon ja Pudasjärven terveyskeskuksilta. Ostopalveluiden osuus on kustannuksiltaan merkittävän suuri sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisuudesta. Kustannuksia tulee tarkastella erityisellä tarkkuudella ja tehdä jatkuvaa arviointia kokonaisvaikuttavuuden näkökulmasta.

Taivalkosken kunnan ja Kuusamon kaupungin kesken solmitaan yhteistoimintasopimus, joka mahdollistaa muun muassa terveyskeskuspäivystyksen järjestämisen yhteistyössä Kuusamon perusturvan kanssa. 1.1.2015 voimaan tulevan kuntalain muutoksen johdosta Kuusamon kaupungilla ei ole enää lakiin perustuvaa oikeutta myydä ko. palveluita Taivalkosken kunnalle. Yhteistoimintasopimus mahdollistaa, ettei kyseisten palveluiden osalta sovelleta julkisista hankinnoista annettua lakia. Tällöin myös kyseisen kaltainen yhteistoiminta jää Kuntalain yhtiöittämisvelvollisuuden ulkopuolelle. Yhteistoimintasopimuksen yhteydessä selvitetään myös ei-kiireellisten erikoissairaanhoidon palveluiden hankkimismahdollisuutta Kuusamon kaupungilta.

Suunterveydenhuolto ulkoistetaan kokonaisuutena ulkopuoliselle toimijalle kahdeksi vuodeksi (+ kahden vuoden optiomahdollisuus). Ulkoistamisella voidaan turvata hoitotakuun toteutuminen kaikilla suunterveydenhuollon asetuksella määrätyillä osaluilla. Suunterveydenhuollon kokonaisuuden järjestäminen omana toimintana, asetusten mukaisesti ei ole nykyisellä lääkäriresurssilla mahdollista.

Työterveyshuolto järjestetään ostopalveluna. Alueella toimivilla yrityksillä on järjestämispimuksen mukaisesti mahdollisuus hankkia työterveyshuollon palvelut samalta toimijalta kuin kunnan työntekijöille hankitaan.

Terveyspalvelut (avo- ja laitospalvelut, vanhusten asumispalvelut ja kotihoito)

Avopalvelut käsittävät poliklinikkatoiminnan, täydentävät palvelut eli laboratorio-, röntgen- ja fysioterapiapalvelut, neuvolapalvelut käsittäen äitiys-, lasten- sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon sekä mielenterveyspalvelut. Laitoshoitoon kuuluu terveyskeskuksen vuodeosastohoito. Asumis- ja laitospalveluihin kuuluvat kotihoito, vanhusten palveluasuminen ja tukipalvelut. Kotihoito käsittää kotisairaanhoidon ja kotipalvelun. Ostopalveluina järjestetään toimintaterapia, puheterapia, lasten ja aikuisten psykiatriapalvelut sekä lastenlääkärin palvelut.

Terveyskeskuksessa 2014 aloitettu saneeraus jatkuu myös vuoden 2015 aikana. Tilojen muuttaminen mahdollistaa vuodeosaston toiminnan tarkastelun ja laitospaikkojen purkamisen niin, että esimerkiksi henkilöstön mitoituksessa päästään lähemmäksi suosituksia. Sairaalapaikkoja pyritään käyttämään optimaalisesti niin, että erikoissairaanhoidon jonottavien määrä on nolla. Mielenterveyspalvelut järjestetään omana toimintana mielenterveystoimistossa. Päihdehuollon tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä sekä siihen liittyviä sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Ensisijaisina tukimuotoina ovat avohuollon palvelut. Katkaisuhoidon järjestetään terveyskeskuksen vuodeosastolla ja laitoshoito ostopalveluna. Vertaistoimintaa kehitetään edelleen. Mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelma tehdään tukemaan laadukasta asiakasohjausta ja oikeanlaisia palveluita.

Sosiaalipalvelut (sosiaalityö, päivätoiminta ja erityisryhmien palvelut)

Kehitysvammaisten laitoshoidon ostetaan Pohjois-Pohjanmaan erityishuoltopiirin kuntayhtymältä Tahkokankaan palvelukeskukselta. Palvelukeskukselta ostetaan tutkimusjaksot lähinnä alle kouluikäisille ja kouluikäisille aikuisille. Asumispalvelua ja vuoroittoa järjestetään kunnan omassa yksikössä Tuikussa (11). Tukiasumista järjestetään 7 asiakkaalle. Mielenterveysasiakkaille ostetaan asumispalvelua, intervallihoidon ja päiväkäyntejä paikalliselta yrittäjältä Sinikellosta.

Vammaispalvelujen tavoitteena on edistää vaikeavammaisten asiakkaiden itsenäistä elämää ja tasavertaisia mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Työ- ja päivätoiminta tarjoavat yksilölliset tarpeet huomioivaa toimintakykyä ylläpitävää ja sitä edistävää työ- ja päivätoimintaa.

Sosiaalityön tavoitteena on asiakkaan/perheen elämänhallinnan ja omatoimisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Asiakkaille annetaan ohjausta ja neuvontaa sosiaalisten ongelmien selvittämiseen sekä ohjataan tukitoimiin. Sosiaalihuoltolain mukaan asiakkaan tulee päästä alle seitsemän (7) arkipäivän kuluessa sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan puheille. Hakemusten käsittelyaika voi olla korkeintaan seitsemän (7) arkipäivää. Kiireisissä tapauksissa asiakkaan tulee saada palvelua samana tai seuraavana arkipäivänä. Sosiaalityössä korostuu yhteistyö työvoimanhallinnon, työllistämisyksikön, työpajan ja eri palveluntuottajien kanssa. Lastenvalvojan palvelut järjestetään omana toimintana. Sosiaalipäivystys toteutetaan yhteistyössä Kuusamon kaupungin ja Posion kunnan kanssa. Lastensuojelun keskeisenä tavoitteena on, että lapsen ja hänen perheensä ongelmat havaitaan ja puututaan mahdollisimman varhain. Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut ostetaan Kuusamosta.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1:

Kaikilla sosiaali- ja terveystoimen sektoreilla tehostetaan palveluohjasta. Pyritään niin sanottuun ”yhden luukun” periaatteeseen, jossa asiakas saa palvelunsa mahdollisimman pitkälle yhden viranhaltijan toimipisteestä. Mahdollisista jatkohoidoista sovietaan asiakkuuden päättymisen yhteydessä; ”saattaen vaihdetaan”. Kaikille jatkuvan asiakkuuden asiakkaille tehdään hoito- ja palvelusuunnitelma, hoitosuunnitelma tai kuntoutussuunnitelma. Suunnitelmat toimivat työtä ohjaavina asiakirjoina, joissa korostuu asiakkaan ääni. Vanhustenhuollon kokonaisuuden kehittämistä jatketaan. Hoidonporrastukseen panostetaan ja asiakkaat ohjataan oikeiden palveluiden ja palveluasumisen piiriin. SAS-ryhmän toiminta korostuu vanhuspalveluiden hoidonporrastuksen osalta.

Tavoite 2:

Koko sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön työhyvinvointia pyritään tukemaan ja lisäämään. Kehityskeskustelut toteutetaan (1krt/vuosi), työpaikka palaverit ovat säännöllinen osa työn tekemisen kulttuuria ja koko henkilöstölle järjestetään henkilöstökokous kahdesti vuodessa. Koulutusta, työnohjausta ja työkiertoa tuetaan.

Tavoite 3:

Terveyskeskuksen vuodeosaston peruskorjausta toteutetaan useamman vuoden ajan. Korjaus mahdollistaa vuodeosaston toiminnallisen tarkastelun niin, että vuodeosaston paikkoja voidaan vuosina vähentää. Lisätään yhden ja kahden hengen huoneita, varataan saattohoidolle oma tila. Terveyskeskuksen vuodeosaston toimintaa uudistetaan kuntoutussairaala tyyppiseksi. Uuden toimintamallin juurruttamisen työkaluna toimii vuodeosastolle tehdyt tuotekehitys tuotteet.

Talous

	TP 2013 €	Alkuperäinen TA 2014 €	TA 2015	TS 2016 1000 €	TS 2017 1000 €
TOIMINTATUOTOT	2 050 762	2 032 600	2 055 650	2 056	2 056
TOIMINTAKULUT	-16 205 260	-16 361 484	-16 415 940	-16 429	-16 481
TOIMINTAKATE	-14 154 498	-14 328 884	-14 360 290	-14 373	-14 425
Poistot ja arvonalentumiset	-77 944	-80 738	-141 810	-142	-105
Laskennalliset erät	-422 429	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-14 654 871	-14 409 622	-14 502 100	-14 515	-14 530
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	2 503	3 500	3 000	3	3
Toimintakulut	-846 527	-907 558	-896 549	-900	-897
Toimintakate	-844 024	-904 058	-893 549	-897	-894
Tilikauden yli-/alijäämä	-844 024	-904 058	-893 549	-897	-894

3.2.6 Sivistyslautakunta

Toiminnan sisältö

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tuottaa tai järjestää kuntalaisille päivähoito-, opetuskirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen sekä kansalaisopiston palveluja, kehittää niitä sekä suorittaa hallintotehtävät mahdollisimman tehokkaasti. Lisäksi sivistyspalvelujen tehtävänä on tuottaa kunnan ravitsemishuollon ja työllistämisen tukipalvelutehtävät.

Toiminnan arvot

Asiakaslähtöisyys, työn tekemisen ja yritteliäisyyden arvostaminen, avoin vuorovaikutus ja yhteistyö, laadun jatkuva kehittäminen ja toiminnan tuloksellisuus.

Talousarvio 2015 ja taloussuunnitelma 2015 – 2017

Toimintaympäristön muutokset

Valtioneuvosto on antanut asetuksen perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta keväällä 2012. Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden uusiminen on aloitettu ja ne valmistuvat kuluvan vuoden loppuun mennessä. Kuntien on päätettävä kunnassa noudatettavasta tuntijaosta ja laadittava kuntakohtaiset opetussuunnitelmat siten, että ne voidaan ottaa käyttöön 1.8.2016 lukien alakouluilla ja 1.8.2017 lukien yläkoululla.

Lukiokoulutuksen valtakunnallisten tavoitteiden ja tuntijaon uudistaminen on käynnistetty. Tavoitteena on, että lukion uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016. Sähköiset ylioppilaskirjoitukset otetaan käyttöön asteittain vuodesta 2016 alkaen.

Laki oppilashuollosta tuli voimaan elokuussa 2014. Tämän perusteella kuraattoritoimintaa on laajennettu alakouluille ja 2. asteelle. Lisäksi kunnan on vastattava psykologipalveluista 2. asteella.

Päivähoidossa on tällä hetkellä noin 130 lasta. Hoitolasten määrä tulee vähentymään tulevina vuosina ikäluokkien pienenemisen takia, vaikka päivähoitoon osallistuvien suhteellinen määrä kustakin ikäluokasta on noussut viime vuosina. Kunnassa kirjoilla olevat lapset syntymävuoden mukaan:

2009	2010	2011	2012	2013	2014
54	55	30	36	37	(ennuste) 26

Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan vähenevän suunnitelmakaudella nykyisestä 473 oppilaasta hieman. Lukiossa on tällä hetkellä 72 opiskelijaa. Perusopetuksen ja lukion oppilasmäärien vähentymisen takia on tehtävä opettajien virkajärjestelyjä ja vähennettävä ryhmiä. Lukion toiminta siirtyy yläkoulun tiloihin 1.8.2015 lukien.

Seuraavassa asetelmassa esitetään oppilasmäärien kehitys kouluittain lukuvuosina 2014 – 2019:

TAIVALKOSKEN KUNNAN PERUSKOULUT

Koulu	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
Huttu	52	52	48	47	44
Kirkonkylän alakoulu	268	264	274	286	271
0-6 lk:t yht.	320	316	322	333	315
Kirkonkylän yläkoulu	153	148	141	133	139
Peruskoulut yhteensä	473	464	463	466	454

Ruokahuollossa vanhusten ravitsemishuollon osuus edelleen kasvaa ja nuorten osuus vielä edelleen hieman vähenee (ammattiopetuksen ruokapalvelun järjestämisestä neuvotellaan).

Suunnitelmakaudella panostetaan Pääatalo-keskuksen sisältöjen kehittämiseen ja tuotteistamiseen sekä alueelliseen yhteistyöhön ja kansainvälisyyteen. Tämä edellyttää kiinteää yhteistyötä eri kulttuuritoimijoiden ja esimerkiksi matkailuyrittäjien kesken. Koska Pääatalo-instituutti on Pääatalo-keskuksen merkittävin toimija, on sen toimintaa suunnittelukaudella tuettava tavallista enemmän, jotta varmistetaan Pääatalo-keskuksen näkyvä ja tuloksekas toiminta. Kulttuuritoimessa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kenttäradan historian säilyttämiseksi, entisöimiseksi ja saattamiseksi merkittäväksi matkailukohteeksi.

Nuoriso- ja liikuntatoimella on yhä merkittävämpi rooli nuorten hyvinvoinnin edistäjänä ja toisaalta liikuntatoimessa muun muassa ikääntyvien toimintakyvyn säilyttäjänä. Liikuntatoimessa toteutetaan lasten ja nuorten terveysliikuntaohjelmaa. Nuorten elämässä sosiaalisella medialla on yhä merkittävämpi rooli, joten nuorisotoimessa pyritään vastaamaan myös tähän haasteeseen.

Työllistämisyksikön toiminta suunnitelmakaudella tulee olemaan haastavaa. Maailmanlaajuinen talouskriisi näkyy myös Taivalkoskella. On odotettavissa kovia paineita työllistämiseen ja myös työmarkkinatukimaksujen lisääntymiseen, kun työmarkkinatuen työttömyyspäivien alaraja laskee 500:sta 300:an.

Nuorten työpajatoiminta on osa kunnan palvelutoimintaa ja sillä on yhä merkittävämpi rooli nuorten koulutukseen ja työmarkkinoille ohjaamisessa. Työpaja ja etsivä nuorisotyö ovat koulun ohessa merkittävässä roolissa nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamisessa, samoin kuin työllistämisyksikkö. Työttömien määrän lisääntyessä työpajan merkitys yleensäkin työttömien aktivoinnissa lisääntyy.

Kansalaisopisto tekee joustavaa yhteistoimintaa muun muassa opetus- ja kulttuurisekä kirjastotoimen kanssa. Kansalaisopisto tekee edelleen kiinteä alueellista yhteistyötä Posion ja Kuusamon kansalaisopiston kanssa sekä mahdollisuuksien mukaan myös muiden kansalaisopistojen kanssa.

Kansalaisopisto, kulttuuri-, kirjasto- ja vapaa-aikatoimi toimivat yhteistyössä kuntalaisten yhteisöllisyyden ja aktiivisuuden lisäämiseksi.

Talousarvio 2014

Toiminnalliset tavoitteet

Varhaiskasvatus

Päivähoidon toiminta-ajatus on tarjota taivalkoskelaisille mahdollisimman laadukasta päivähoitoa ja tukea perheitä heidän kasvatustehtävässään.

Valtakunnallinen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet -asiakirja määrittää tavoitteet sille, millaista hyvän varhaiskasvatuksen ja päivähoidon tulisi olla. Vasu:n keskeinen käsite on hyvinvoiva lapsi, joka on keskiössä myös Taivalkoskella. Tähän pyritään päivähoidon laadun kehittämällä.

Koko henkilökunta on osallistunut vuoden 2014 aikana Lapset puheeksi -koulutukseen, jonka Taivalkosken kunta on valinnut työmuodokseen. Päivähoidossa Lapset Puheeksi -keskustelu tullaan liittämään osaksi vasu-keskustelua ja se on tarkoitus ottaa käyttöön syksyllä 2015.

Päivähoidon sisällön kehittämistä jatketaan jo päättyneen Lapsen hyvä arki -hankkeen aiheiden juurruttamisella. Vuoden 2015 aikana tehdään edelleen jo aloitettua yhteistyötä Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen opettajan kanssa.

Perhepäivähoidossa jatketaan edelleen aloitettua tiimityömallia.

Vanhempien osallisuutta pyritään lisäämään järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia ja lisäämällä tiedotusta.

Henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitetään tänäkin vuonna huomiota.

Laaditaan päivähoidon kehittämissuunnitelma vuosille 2016 – 2108.

Perusopetus

Päätetään perusopetuksen minimituntimääristä eri aineisiin ja aloitetaan perusopetuksen opetussuunnitelmien laatiminen.

Opetuksen laitekantaa ja ohjelmistoja pidetään ajan tasalla siten, että tietotekniikan käyttö opetuksessa on mahdollista mahdollisimman monelle opettajalle ja oppilaalle. Mobiililaitteiden käyttöä opetustoiminnassa pyritään lisäämään.

Vertaissovittelu- ja tukioppilastoimintoja jatketaan. Lapset puheeksi – menetelmä otetaan käyttöön perusopetuksessa vuonna 2015.

Huolehditaan henkilöstön jaksamisesta. Noudatetaan sivistyspalvelujen henkilöstön hyvinvointi- ja täydennyskoulutussuunnitelmaa käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Edelleen pyritään tukemaan tarpeen mukaisesti muun muassa erityisopettajaksi kouluttautumista muuntokoulutuksen avulla sekä järjestämään opettajille työnohjausta.

Toteutetaan koulujen kehittämissuunnitelmia vv. 2013 – 2015 määrärahojen puitteis-
sa ja laaditaan kehittämissuunnitelmat vuosille 2016 – 2018.

Toisen asteen koulutus, lukio

Pyritään tukemaan opiskelijoiden osallisuutta ja hyvinvointia. Otetaan käyttöön uuden
opiskelijahuoltolain edellyttämät opiskelijahuoltokäytännöt. Uutena mahdollisuutena
tässä on toisella asteella toimintansa aloittava kuraattori ja aiempaa paremmat psy-
kologipalvelut.

Pyritään lisäämään sähköisten oppimisympäristöjen käyttöä opetuksessa ja lisätään
opettajien valmiuksia käyttää niitä opetuksessa. Valmistaudutaan sähköisiin ylioppi-
laskirjoituksiin ja opetussuunnitelmauudistukseen. Tätä tehdään tiiviissä yhteistyössä
pienien lukioden verkoston ja eLukio-verkoston kanssa.

Vuosittaista oppilasvaihtoa Saksan Baiersbronnin ja Taivalkosken lukion välillä jatke-
taan. Toteutetaan myös pitempi aikaisia opiskelijavaihtomahdollisuuksia Comenius-
yhteistyökoulujen kanssa mahdollisuuksien mukaan.

Lukion toiminta siirtyy yläkoulun tiloihin 1.8.2015 lukien.

Toteutetaan lukion kehittämissuunnitelmaa vuosille 2013 – 2015 määrärahojen puit-
teissa ja laaditaan kehittämissuunnitelma vuosille 2016 – 2018.

Haetaan säädettävän aikataulun mukaisesti uutta lukion järjestämislupaa Taivalkos-
ken lukion toiminnan jatkamiseksi.

Kansalaisopisto

Opetusta suunnataan siten, että se tukee lasten ja nuorten tervettä kasvua ja muu-
toinkin kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä aliedustettujen ryhmien kuten esi-
merkiksi maahanmuuttajien, vammaisten, opinnollista kuntoutusta tarvitsevien ja
ikäntyvien osallisuuden lisäämistä ja opetuksen saavutettavuutta haja-
asutusalueella. Lisäksi elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta järjestettävällä kou-
lutuksella tuetaan yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa, aktiivista kansalaisuutta, osalli-
suutta ja yhteisöllisyyttä sekä kansanvaltaisuutta, moniarvoisuutta ja kestävää kehi-
tystä sekä opetuksen alueellista tasa-arvoa.

Osallistutaan kehittämishankkeisiin opetuksen monipuolistamiseksi resurssien puit-
teissa.

Kansalaisopisto tekee kiinteää yhteistyötä kulttuuri- ja kirjastotoimen, Päätalo-
instituutin ja muun opetustoimen kanssa. Alueellista kiinteää yhteistyötä jatketaan ja
mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä muidenkin kansalaisopistojen ja alu-
een muiden oppilaitosten kanssa. Tavoitteena on rajat ylittävät palveluprosessit ja
luovat ratkaisut toimivan yhteistyön kautta. Muun muassa yhteistyössä etsivän nuori-
sotyön kanssa järjestetään tarvittaessa toimintaa toisen asteen koulutuksen ulkopuo-
lille jääneille nuorille.

Toteutetaan kansalaisopiston kehittämissuunnitelmaa vv. 2013 – 2015 määrärahojen
puitteissa ja laaditaan kehittämissuunnitelma vuosille 2016 – 2018.

Kirjastotoimi

Painotetaan lasten- ja nuorten kirjastotyötä sekä kirjaston kehittämistä kulttuuriseksi kohtauspaijaksi. Lasten ja nuorten kirjastotyötä tehdään yhteistyössä koulujen kanssa ja sitä kehitetään Lukuinto -hankkeen avulla. Kehitetään edelleen muun muassa kirjavinkkausta ns. kirjastoagenttitoiminnan kautta sekä pyritään järjestämään kirjallijavierailuja yhteistyössä koulujen ja muiden kirjastojen kanssa. Kirjastokokoelmaa kehitetään siten, että kirjastossa on ajantasainen, laadukas ja monipuolinen kokoelma. Kokoelmassa painotetaan uutuuksia.

Tehdään yhteistyötä verkostoissa muiden kirjastojen ja toimijoiden kanssa.

Hutun koulun kirjastopalvelut turvataan vaihtuvilla kokoelmilla ja liikuntaesteisten palveluja siirtokokoelmilla palvelutaloissa.

Osallistutaan kirjaston kehittämistä ja lukuharrastusta sekä mediakasvatusta tukeviin hankkeisiin resurssien puitteissa. Pyritään löytämään uusia toimintamuotoja ja aineistoja lasten ja nuorten lukutaidon tueksi sekä senioreiden palveluiden kehittämiseksi. Sähköisiä palveluja kehitetään.

Tiivistetään edelleen yhteistyötä Päätalo-instituutin, kulttuuritoimen ja kansalaisopiston kanssa Päätalo-keskuksen toiminnan kehittämiseksi ja kulttuuritilaisuuksien järjestämiseksi.

Toteutetaan kirjaston kehittämissuunnitelmaa vv. 2013 – 2015 määrärahojen puitteissa ja laaditaan kirjaston kehittämissuunnitelma vuosille 2016 – 2018.

Kulttuuritoimi

Kulttuuripalvelut edistävät omalla toiminnallaan ja yhteistyöllä asukkaiden hyvinvointia, paikkakunnan matkailun kehittämistä ja Taivalkosken kunnan positiivisen imagon luomista.

Tiivistä yhteistyötä Päätalo-instituutin, kansalaisopiston ja kirjaston kanssa edelleen jatketaan ja kehitetään, jotta Päätalo-keskuksesta saadaan mahdollisimman saumattomasti toimiva kokonaisuus.

Kulttuuripalveluiden työpanosta suunnataan Päätalo-keskuksen sisällön tuottamiseen, liikkuviin kulttuuripalveluihin, kulttuurin tuotteistamiseen, kulttuurimatkailun edistämiseen sekä alueelliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön. Kansainvälisessä toiminnassa painopistealue on ystävyyskuntatoiminnassa. Kulttuuripalvelut hakee aktiivisesti myös ulkopuolista rahoitusta kulttuuripalveluiden ja Päätalo-keskuksen toiminnan turvaamiseksi ja kehittämiseksi.

Haetaan kulttuuripalveluille aktiivisesti uusia sisältöjä, näkyvyyttä ja yhteistyökumppaneita ja rahoitusta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Medianäkyvyyttä pyritään edelleen lisäämään ja kulttuurin markkinointia kehitetään yhteistyössä vapaa-ajatoimen ja muun muassa matkailuyrittäjien kanssa.

Koulujen kotiseutuopetusta tuetaan järjestämällä opastettuja koululaisvierailuja Kalle Päätalon näköistyo huoneeseen ja näyttelyyn sekä kotiseutumuseoon.

Alueellista yhteistyötä jatketaan Kuusamon ja Posion kulttuuritoimijoiden kanssa. Pyritään tuottamaan tai olemaan kumppanina eri toimijoille tuottamassa Kalle Päätalon elämästä kertovaa musiikinäytelmää, josta on tavoitteena järjestää ensiesitys Päätaloviikolla 2016. Yhteistyökumppaniksi musikaalin tuottamisessa pyritään saamaan paikkakunnan ja alueen kulttuuritoimijoita.

Ostetaan edelleen musiikkiopistopalveluja Kuusamon kaupungilta resurssien puitteissa.

Pyritään edelleen järjestämään koululaiskonsertteja Konserttikeskuksen hankkeen Konsertti joka kouluun -piteissa.

Kulttuuritoimi on aktiivisesti mukana kenttäradan ja siihen läheisesti kuuluvien rakennusten/rakennelmien saattamisessa merkittäväksi kulttuurikohteeksi yhteistyössä Metsähallituksen ja teknisen toimen sekä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa.

Osa kulttuuripalveluista ja sanataiteen opetus pyritään edelleen ostamaan Päätaloinstituutilta erillisen sopimuksen mukaisesti. Taivalkosken kunta antaa kulttuurityöntekijöiden työpanosta noin 1/5 henkilötyövuoden verran avustuksena Päätaloinstituutin käyttöön sopimuksella sovittavien tavoitteiden saavuttamiseksi. Päätaloinstituutin kehittämiseen varataan 31.000 euron avustusraha.

Toteutetaan kulttuurin kehittämissuunnitelmaa vv. 2013 – 2015 määrärahojen puitteissa ja laaditaan kehittämissuunnitelma vuosille 2016 – 2018.

Vapaa-aikatoimi

Nuorisotilatoimintaa kehitetään ja monipuolistetaan. Nuoria aktivoidaan edelleen mukaan yhteistyöhön nuorisotoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Nuorten edustajiston toimintaa tuetaan. Aktivoinnilla pyritään siihen, että jokaisella nuorella olisi ainakin yksi harrastus, joka antaisi hyvän pohjan nuoren elämälle tulevaisuutta, koulunkäyntiä ja työelämää varten sekä loisi muutoinkin hyvinvointia nuoren elämään. Nuorten palveluverkosto toimii moniammatillisena tukena nuorten asioissa.

Etsivän nuorisotyön yhteistyömuotoja kehitetään oppilaitosten ja nuorten työpajan kanssa.

Sivukylien nuorisotoimintaa kehitetään edelleen. Osallistutaan lasten ja nuorten alueelliseen ja kansainväliseen toimintaan resurssien puitteissa.

Talousarviossa varataan 40.000 euron määräraha nuorten kannustinrahaa varten. Kannustinrahan tarkoituksena on sitouttaa kouluttautuvia henkilöitä kotikuntaan siten, että he ovat valmiita palamaan Taivalkoskelle opiskelunsa jälkeen työhön/yrityksiksi. Kannustinrahan jakamisesta päättää sivistyslautakunta.

Peruskoulun ja lukion opiskelijoille järjestetään rajattu mahdollisuus maksuttomaan lasketteluun Taivalvaaralla.

Liikuntatoimessa kehitetään edelleen melontakeskuksen, Taivalvaaran hiihtokeskuksen ja kiipeilyradan sekä frisbeegolfradan toimintaa siten, että toiminnoilla tuetaan sekä kuntalaisten omaa liikkumista että matkailua. Taivalvaaran hiihtokeskuksen toimintaa pyritään saamaan edelleen yrittäjävetoiseksi. Taivalvaaraa hyödynnetään myös kesätoiminnassa esimerkiksi frisbeegolfissa. Metsäkylän kiipeilykohdetta kehitetään edelleen. Markkinointia tehostetaan edelleen yhdessä kulttuuritoimen ja yrittäjien kanssa.

Liikuntatoimessa paneudutaan erityisesti terveysliikuntaan ja koulujen liikuntaympäristöihin. Kehitetään liikuntavälinekirjastoa, josta kuntalaiset voivat lainata liikuntavälineitä määräajaksi. Toteutetaan lasten ja nuorten terveysliikuntaohjelmaan kirjattuja toimenpiteitä.

Peruskoulun uimaopetustoimintaa jatketaan edelleen.

Nuoriso- ja liikuntatoimessa tehdään alueellista yhteistyötä puitesopimuksen mukaisesti käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Vapaa-aikatoimessa hankkeisiin osallistutaan resurssien puitteissa.

Työllistämisyksikkö

Työllistämisyksikön kautta pyritään työllistämään vähintään 13 henkilötyövuotta. Työllistämisen määrä on kuitenkin sidoksissa työllistämisyksikön nettomäärärahaan, koska muun muassa työllistämistuet vaihtelevat henkilöittäin ja maksettavan työmarkkinatuen määrä vaihtelee. Palkkatukeen ennustetaan tulevan noin 11 %:n vähennys, jota ei kompensoida kunnille. Mahdollista myös on, ettei työllistämistukea saada ensi vuonna lainkaan uusien säädösten vuoksi, jolloin työllistettävien määrä tulee jäämään huomattavasti edellä mainitusta tavoitteesta. Työllistämisyksikössä pyritään saamaan tuettaville mahdollisimman pitkäaikaisia ratkaisuja. Velvoitetyöllistettävien määrä tulee todennäköisesti lisääntymään. Kuntien kustannusvastuu työmarkkinatuen osalta laajenee 300 – 499 pv työttömänä olleiden osalta 50 %:iin, 500 – 999 pv työttömänä olleiden osalta kuntien kustannusvastuu säilyy ennallaan ja yli 1000 pv työttöminä olleiden osalta kasvaa 50 %:sta 70 %:iin. Kuntien kustannusvastuun lisääntyminen on huomioitu valtionosuusjärjestelmässä, mutta ei kompensoine täysin kustannuksia.

Valmistaudutaan työvoiman palvelukeskuksen toiminnan alkamiseen yhteistyössä Te-toimiston ja Kelan kanssa. Palvelukeskusten on tarkoituksena aloittaa toimintansa koko maassa vuonna 2016.

Työpajatoiminnassa painotetaan nuorten elämänhallintataitoja ja urasuunnittelua sekä nuorten hyvinvoinnin lisäämistä. Työpajassa tehdään kiinteää yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Työpaja on merkittävässä asemassa nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamisessa.

Tehdään edelleen kiinteää yhteistyötä työvoimaviranomaisten sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Kehitetään palveluverkostoa eri yhteistyötahojen kanssa. Työllistämisyksikössä toimitaan nettomäärärahan puitteissa joustavasti siten, että työllistämisen tuottaa mahdollisimman hyvän tuloksen yksilön kannalta ja myös kunnan kannalta ottaen huomioon kunnan maksettavaksi tuleva työmarkkinatuen osuus. Erityisesti kiinnitetään huomiota nuorten yhteiskuntatakuun toteutumiseen.

Pidetään työpaikkarekisteriä käytettäväksi kuntouttavan työtoiminnan ja harjoittelun suunnittelussa.

Osallistutaan kumppanina Taivalkosken Kuuhu ry:n Uutta Työtä Taivalkoskelle -hankkeeseen. Työllistämisyksikkö maksaa 1/3 kuntaosuudesta. Nuorten työpaja ja työllistämisyksikkö osallistuu mahdollisiin muihin kehittämishankkeisiin käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Toteutetaan työpajan ja työllistämisyksikön kehittämissuunnitelmaa vv. 2013 – 2015 määrärahojen puitteissa ja laaditaan kehittämissuunnitelma vuosille 2016 – 2018.

Ruokahuolto

Laadullista kehittämistä jatketaan. Yhteistyökokouksia ruokahuollon sekä sosiaali- ja terveystoimen vastuuhenkiöiden kesken jatketaan. Henkilöstön työssä jaksamista edistetään noudattaen sivistyspalvelujen henkilöstön hyvinvointi- ja täydennyskoulutussuunnitelmaa resurssien puitteissa. Valmistaudutaan mahdolliseen ruokien toimittamiseen koko OSAO:n Taivalkosken yksikölle.

Toteutetaan ruokahuollon kehittämissuunnitelmaa vv. 2013 – 2015 määrärahojen puitteissa ja laaditaan kehittämissuunnitelma vuosille 2016 – 2018.

Arviointikohteet valtuustokaudella 2013 – 2016.

Varhaiskasvatus

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2015
Lapsen vasun (henkilökohtaisen suunnitelman) laatiminen lapselle	% kaikista päivähoiton kirjoilla olevista lapsista	85 %
Koulutetun henkilökunnan määrä koko henkilökunnasta (tilanne 10/12 n., 50 %)	% henkilökunnasta	55-70% (v.2014-2015)
Hoidossa olevien lasten lukumäärä	lasten määrä 31.12.2013	130
Hoitopäivien määrä päivähoidossa:		
osapäiväiset	toteutuneita hoitopäiviä/vuosi	5.200/vuosi
kokopäiväiset	toteutuneita hoitopäiviä/vuosi	10.500/vuosi

Perusopetus

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2015
1. Perusopetuksen tila:		
Päättötodistuksen keväällä saaneet		100 %
Jatko-opintoihin sijoittumattomat	enintään % päättötodistuksen saaneista	5 %
2. Erityisopetus, tukiopetus:		
Erityisen tuen piiriin siirretyt	% kaikista oppilaista	enintään 12 %
Erityisopetuksen määrä	% koko tuntimäärästä	enintään 19 %
Tukiopetuksen määrä	keskiarvo tuntia/viikko	6 tuntia/vk

Toisen asteen koulutus

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2015
Lukio:		
1. Oppimaan oppiminen:		
Oppilaiden sijoittuminen jatkokoulutukseen (opiskelupaikan vuoden loppuun mennessä saaneet)	% keväällä kirjoittaneista	50 %
Ylioppilaskirjoitusaineiden tulokset	keskiarvo keväällä	3,8
2. Keskeyttäneet	yli kuukauden koulussa olleista keskeyttäneet %	enintään 6,8 %

Kansalaisopisto

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2015
1. Opetuksen tila:		
Opetustuntien määrä	tuntia/vuosi vähintään	4400 tuntia
Opiskelijamäärä (kerran laskettuna)	opiskelijoita/vuosi	900 opisk.
2. Asiakastytyväisyysindeksi	indeksin ka	ka 4
3. Opetuksen uudistuminen		
Uudet opiskelijat (vrt. vuosi 2012)	% opiskelijoista	5 %
Uusia kursseja	% kurssimäärästä	10 %
4. Opetuksen saavutettavuus sivukylillä:		
Tarjottujen opetustuntien määrä sivukylillä	tuntia/vuodessa sivukylillä	500 tuntia

Kulttuuritoimi

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2015</i>
1. Kulttuuritilaisuudet		
Kulttuuritilaisuuksiin osallistuneiden määrä yhteensä	osallistujia vuodessa	8.500
Erikseen Pääatalo-viikon tapahtumiin osallistuneet	määrä vuodessa	5.200
2. Hankkeitten määrä/kulttuurituottaja:		
Haetut paikalliset hankkeet	hanketta/vuosi	6
Haetut alueelliset hankkeet	hanketta/vuosi	1
Alueelliset kulttuuritilaisuudet	määrä vuodessa vähintään	1
3. Pääatalo-keskuksen kävijämäärä	henkilöä/vuosi	1800

Kirjastotoimi

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2015</i>
Lainaukset	Lainausten määrä vuodessa	78.000
Käynnit	Käyntien määrä vuodessa	45.000
Verkkokäynnit	Käyntien määrä vuodessa	40.000

Vapaa-aikatoimi

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2015</i>
1. Nuorisotilojen käyttö ja sivukylien nuoriso- ja liikuntatoiminta		
Nuorisotilojen käyttö:		
Nuorisotiloilla käynnit	käynnit vuodessa	4.000
Nuorisotilojen aukiolo	aukiolopäivät vuodessa	190
Sivukylien nuorisotoiminta	tilatoimintaa vuodessa kertaa vähintään	5
Kerhotoimintaa sivukylillä	kerhoja vuodessa kertaa	30
Nuorisotoimen infotilaisuudet kouluilla	kertaa vuodessa vähintään	10
2. Uimaopetus ja uimahallitoiminta:		
Kuudesluokkalaisista osaa uida	prosenttia kuudesluokkalaisista	90 %
Uimahallikäyntien määrä ilman uimaopetusta	määrä vuodessa	3.000

Työllistämisyksikkö

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2015</i>
1. Työllistetyt		
Työllistettyjen määrä	henkilötyövuotta	13

Ruokahuolto

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2015</i>
1.Valmistuksen määrä	valmistettuja aterioita vuodessa	200.000
2. Vanhusten ateriapalvelun ateriamäärä	kotiin kuljetettujen aterioiden määrä vuodessa	5.000

Henkilöstöresurssit

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2015</i>
Työvoiman käyttö yhteensä	henkilötyövuotta	136,45

Tilaresurssit

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2015</i>
Koulujen käytössä olevat tilat	vuoden lopussa m ² enint.	9178

Talous

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2015</i>
Peruskoulut	Kokonaiskustannukset (€/vuosi)	Reaalikust. laskevat vrt. 2012
Lukio	Kokonaiskustannukset (€/vuosi)	Reaalikust. eivät nouse vrt. 2012

Reaalikustannukset: Kustannuksissa huomioidaan hintojen/palkkojen indeksimuutokset.

Oppilaat

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2015</i>
Peruskoulutus	oppilaiden määrä 20.9.	464
Lukio	oppilaiden määrä 20.9.	69

Talous

	TP 2013 €	Alkuperäinen TA 2014 €	TA 2015 €	TS 2016 1000 €	TS 2017 1000 €
TOIMINTATUOTOT	1 067 224	961 673	947 602	948	948
TOIMINTAKULUT	-9 120 205	-9 391 673	-9 177 602	-9 250	-9 306
TOIMINTAKATE	-8 052 981	-8 430 000	-8 230 000	-8 302	-8 359
Poistot ja arvonalentumiset	-67 575	-70 541	-93 041	-93	-39
Laskennalliset erät	-237 582	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-8 358 138	-8 500 541	-8 323 041	-8 395	-8 397
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	623 807	642 137	628 348	628	628
Toimintakulut	-1 096 243	-1 185 951	-1 214 509	-1 215	-1 215
Toimintakate	-472 436	-543 814	-586 161	-586	-586
Tilikauden yli-/alijäämä	-472 436	-543 814	-586 161	-586	-586

3.2.7 Tekninen lautakunta

Toiminnan sisältö

Toiminta-ajatus:

Teknisen toimen tehtävänä on tuottaa yhdyskuntatekniset palvelut sekä ylläpitää kunnan kiinteistöt ja toimitilat taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti sekä edistää hyvän rakennustavan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön luomista.

Toimialan toimintaa:

- kunnan kiinteistöjen ylläpito
- kunnan maa- ja metsätilojen hoito
- toimitilapalvelut: kiinteistöhoitopalvelut ja toiminnan kehittäminen (huomioidaan konsernikiinteistöt)
- kaukolämpölaitostoiminta: kunnan verkosto ja lämpökeskus sekä yhteistyö Tai-
valkosken Voima Oy:n kanssa
- taajaman vesi- ja viemärlaitostoiminta ja kunnan alueen vesihuollon kehittäminen
- jätehuollon järjestäminen ja kehittäminen
- kaavateiden ja yksityisteiden hoito (yksityistiet hoitosopimuksin)
- kunnan asuntoviranomaisasiat
- puistojen, yleisten alueiden ja ympäristön hoito
- maa-ainelupa-asiat
- maankäytön suunnittelu/kaavoituksen valmistelut
- liikuntapaikat ja reitistöt (mm. hiihtokeskus, melontakeskus)
- väestönsuojelun osatehtävät (valmiussuunnittelu/varautuminen häiriö- ja poik-
keusolosuhteisiin) ja palo- ja pelastustoiminnan rahoitus
- kunnan investointitoiminnan koordinointi ja toteutus
- konsernitehtävät: toimintasektorinsa osalta konsernin osatehtävissä ja osassa
hallintoja
- mukanaolo toimialaan liittyvissä elinkeinoelämän ja muiden sidosryhmien kehit-
tämistehtävissä ja yhteistyöhankkeissa

Lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena 1.1.2013 alkaen.

(Rakennusvalvontaviranomainen hoitaa eri laeissa kunnalle tai sen toimielimille mää-
rätty rakennusvalvontaan liittyvät tehtävät ja tuottaa kuntalaisille rakennus- ja maan-
käyttölainsäädännön vaatimat palvelut)

- valvoo yleisen edun kannalta rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtii, että ra-
kentamisessa noudatetaan, mitä laissa tai sen nojalla säädetään ja määrätään,
- huolehtii kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvon-
nasta,
- maa-ainesten ottamistoiminnan valvonta

- Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävien rahoitus (ostopalve-
luna Kuusamosta).

Talousarvio 2015 ja taloussuunnitelma 2015 – 2017

Toimintaympäristö

Toimialaa kehitetään palvelukeskus -ajatuksella. Linjaus on kirjattuna 2010 laadittuun kunnan palvelustrategiaan. Toimialan painopisteet ja tavoitteet tukevat strategiassa linjattuja konsernin painopistealueita. Toiminnan jatkuvalla ja pitkäjänteisellä kehittämisellä, uusilla toimintamalleilla ja kustannusten toimintayksikkölähtöisellä kohdentamisella ja seurannalla on pystytty vastaamaan resurssileikkauksiin siten, että palvelutuotanto on kohtuullisesti pystytty hoitamaan. Lisäksi täytyy tarkkaan ennakoida sektorin tulevaisuuteen vaikuttavat asiakkuudet ja niissä tapahtuvat muutokset esimerkiksi sote-ratkaisuihin liittyen. Kunnan toimitilat ovat keskeinen peruspalveluiden tukitoiminto, jonka sisällä tapahtuu muutoksia asiakkaiden tilatarpeissa. Isona muutoksena oli ammatillisen koulutuksen tilatarpeen pienentyminen ja sitä kautta vapautuvien tilojen ratkaisut. Lakkautetuille koulukiinteistöille on myös löydettävä kestävä ratkaisu.

Yhteiskunnan muutosvauhti on kiivas ja muutostilassa olevat ympäristötekijät ovat lisääntyneet. Lisäksi muutosten ennakointi on vaikeutunut. Valtion tuki kuntien investointeihin on lähes loppunut. EU-rahoitusta on saatavissa lähinnä yleishyödyllisiin- ja kehityshankkeisiin sekä elinkeinopoliittisin perustein toteutettaviin hankkeisiin. 2014 alkaneella uudella EU-ohjelmakaudella tukirahoitus suuntautuu entistä enemmän suoraan elinkeinotoimintaan ja kunnan investointikohteiden hankerahoitusten saaminen vaikeutuu.

Kunnan perusinvestointitarpeet suuntautuvat pääosin rakennetun kunnallistekniikan ja rakennuskannan saneeraus- ja uusinvestointien alueelle. Kunnalle siirtyi 1.1.2009 ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän kiinteistömässä osaltaan kasvattamaan ylläpitoinvestointitarpeita.

Erityisesti tarvetta on kiinnittää huomio kiinteistöjen käyttökustannuksiin ja järkevään vuotuiseseen kunnossapitotoimintaan. Kunnan käyttötalouden haasteet ja valtion investointiavustusten romahtaminen ovat vaarantaneet kuntien riittävän investointitason kiinteistömässään omaisuusarvon ja luotettavan käyttökelpoisuuden turvaamiseksi. Tärkeää on myös pyrkiä vapautumaan palvelutuotannosta poistuvista tiloista.

Toimialan henkilöstön ikärakenne on suppea ja keski-ikä korkea. Eläköityminen ei tapahdu kaavamaisesti laskettujen eläkkeellesiirtymisaikojen puitteissa vaan usein erilaisina ”ennenaikaisina” eläkkeelle siirtymisinä. Keski-ikä noudettaessa erilaiset työperäiset sairaudet ovat lisääntymään päin. Henkilöstöpolitiikka on entistä suurempi haaste henkilöstön edelleen ikääntyessä. Toimialalla on suoritettava ennakoivaa ja joustavaa rekrytointia ja käytännön työhyvinvointitoimenpiteitä työvoimaresurssin turvaamiseksi.

Viranomaistehtäviin liittyen toimintaympäristössä on tapahtunut muun muassa seuraavia muutoksia:

Taivalkosken kunnan rakennusjärjestyksen uudistaminen on suoritettu vuoden 2014 aikana. Uusi rakennusjärjestys otetaan käyttöön vuoden 2015 alkupuolella. Rakennusjärjestyksellä annetaan paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioonottamisen sekä hyvän elinympäristön toteuttamisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Rakennusjärjestys on laadittu teknisen toimen omana työnä käyttäen apuna Kuntaliiton laatimaa opasta rakennusjärjestyksen laatimisesta.

Muita merkittäviä toimintaympäristön muutoksia ovat muun muassa uudisrakentamisen energiamääräysten merkittävät muutokset, jotka ovat tulleet voimaan 1.7.2012. Lisäksi energiamääräykset ovat laajentuneet koskemaan myös rakennusten peruskorjaushankkeita. Rakennustuoteasetus on tullut voimaan 1.7.2013 ja sen seurauksena lähes kaikkia rakennustuotteita koskeva CE-merkintä on tullut pakolliseksi. Rakennusvalvonnan tulee osaltaan huolehtia siitä, että rakennushankkeissa käytetään CE-merkinnällä varustettuja tuotteita.

Rakennusvalvonnalle on annettu tehtäväksi valvoa kotitalouksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista verohallinnolle rakennustyössä käytetyistä työntekijöistä ja urakoitsijoista. Ilmoitusvelvollisuus koskee 1.7.2014 jälkeen tehtäviä luvanvaraisen rakennustyön käyttöönotto- tai loppukatselmuksia.

Kunnan tulee varautua lähivuosina rakennusvalvonnassa sähköiseen asioiden hallintaan. Sähköinen asioiden hallinta tarkoittaa muun muassa sitä, että lupaprosessit voidaan hoitaa kokonaan sähköisenä ja että vanha lupa-arkisto muutetaan digitaaliseen muotoon. Sähköiseen asioiden hallintaan siirtyminen vaatii suunnitelman tekemistä ja myöhemmässä vaiheessa omien resurssien käyttöä ja myös rahallista panostusta. Sähköinen asiointi on otettu jo kokeilumielessä käyttöön muutamissa Suomen kunnissa.

Asetus haja-asutusalueiden jätevesien käsittelystä on tullut voimaan vuoden 2004 alusta ja vanhat jätevesijärjestelmät tulee saattaa asetuksen mukaiseksi 1.1.2016 mennessä. Uudisrakentamista ja merkittäviä peruskorjauksia asetus on koskenut heti sen voimaan tultua.

Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun alueellista yhteistyötä koskevat päätökset Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kesken on tehty kunnissa ja uusi valvontayksikkö on aloittanut vuoden 2011 alusta. Viranomaistehtävien hoito on siirtynyt uudelle yksikölle.

Painoalueet

Palvelustrategian mukaisesti suunnittelukaudella jatketaan toimialan kehittämistä tukipalveluyksikkö -linjauksella. Samalla korostetaan toimintayksikkökohtaista asiakkuuksiin perustuvaa rahoitusrakennetta. Toimiala tuottaa merkittävässä määrin kunnan sisäisiä tukipalveluja toisten hallintokuntien käyttöön; esimerkkinä kiinteistönhoito, joka sitoo toimialan henkilöstöresursseista yli puolet. Toisena selkeänä palvelukokonaisuutena ovat liikelaitostyyppiset palvelut (lämpö, vesi, jätehuolto), joiden kustannukset kokonaisuudessaan katetaan asiakasmaksuin. Kolmantena kokonaisuutena ovat pääosin verorahoituksella tuotetut/ostetut palvelut kuten kaavoitus, palo/pelastus, tienpito, puistot, yleiset alueet, liikuntapaikat ja reitistöt.

Toimitilojen käyttöä ohjattaessa on koko palvelutuotanto ja koko konsernin palvelukäytössä olevat tilat huomioitava niin vähenevien kuin lisääntyvienkin tarpeiden osalta kokonaistaloudellisen tilahallinnon varmistamiseksi.

Liikelaitostyyppisillä toiminnoilla (kaukolämpö- ja vesilaitos) toimintaperiaatteena on kustannusvastaavuus, toimintavarmuus ja kohtuullisen koron tuottaminen omistajan sijoittamalle pääomalle. Tuotteiden hintaan kohdennetaan kaikki kustannusten osatekijät tariffilaskennassa. Lisäksi tariffeissa otetaan huomioon laitosten investointitarpeet, joten laitosten investointiohjelmat katetaan kuluttajamaksuista, eivätkä laitokset näin ollen rasita kunnan taloutta. Liikelaitosten osalta yksi suunnittelukauden painopiste on valmiussuunnittelun pitäminen ajan tasalla ja tehokas varautuminen arjen poikkeustilanteisiin.

Nykyinen jätevedenpuhdistamo peruskorjattiin 2007/2008 ja laitokseen rakennettiin biologinen puhdistamo-osa. Hanke valmistui 2008 ja on saavuttanut hyvin puhdistuksen mitoitussarvot. Jatkohankkeena on toteutettava vanhojen selkeytyslaitteiden kunnostaminen. Suunnittelu on toteutettu 2012. Seuraava iso haaste on kaava-alueen lievealueiden jätevesiasioiden ratkaisu liittämällä ne taajaman puhdistamon piiriin. Ensimmäinen vaihe toteutettiin 2013 Jänispalon suunnan liittämisenä ja toinen vaihe 2014 Asutusalueen suunnan liittämisenä. Loput lähialueet on ohjelmoitu toteutettavaksi suunnittelukaudella.

Kunnan lämpölaitos tekee tiivistä yhteistyötä yhtiötetyn lämmöntuotannon (Taivalkosken Voima Oy) kanssa. Yhtiö on kasvanut ja kehittänyt voimakkaasti toimintaansa. Yhtiö investoi vuoden 2005 loppupuolella savukaasupesuriin ja toteutti 2010 - 2011 uuden kattilalaitoksen investoinnin (n. 3.500.000 €). Kaukolämmön markkina-asema on ollut viime vuosina erittäin hyvä. Kunnassa on 90-luvulta saakka tehty vuosittain lämpöverkoston saneeraustöitä ja pääosa runkolinjoista ja osa talolinjoista on jo uudistettu eli niin sanottua ”korjausvelkaa” ei ole. Varautumisen osalta linjaston varrella oleva LK1 (6 MW) on varmistettu 2013 omalla sähkögeneraattorilla.

Tienpito toteutetaan valtuuston hyväksymän raportin (97) periaatteiden mukaisesti. Suunnittelukaudella on tarkoitus laatia tienpidolle uudet strategiset linjaukset. Lautakunta on tiukkojen raamien puitteissa ylläpitänyt tieverkon palvelut. Tiekuntien hallinto saatettiin kunnan toimesta ajan tasalle ja tiekuntien kanssa kunnalla on hoitosopimukset. Tiekuntien toiminnan aktiivisuutta pyritään edesauttamaan. Taivalkosken kunta on mukana Kuusamon kaupungin vetämässä Koillismaan yksityistieverkon kehittämishankkeessa, jonka yksi päätavoite on yksityisteiden tiekuntien aktivointi Kuusamon, Posion, Pudasjärven ja Taivalkosken kunnan alueella.

2008 kilpailutettiin teiden hoito yhdessä Pudasjärven kaupungin, Taivalkosken kunnan ja Tielaitoksen kanssa. Kilpailuttamisen jälkeen tehtiin sopimus 5-vuotisesta hoidon alueurakasta. Hoitourakka jatkui 5-vuotissopimuksen mukaan syksyyn 2013. Uusi kilpailutus seuraavalle 5-vuotiskaudelle oli keväällä 2013. Kilpailutus käytiin yhdessä ELY:n ja Pudasjärven kaupungin hoitoteiden ja katujen kanssa. Urakoitsijaksi valittiin seuraavalle urakkakaudelle 2013 – 2018 Destia Oy eli sama urakoitsija, joka toimi edellisellä sopimuskaudella, jatkaa urakoitsijana.

Taivalkosken kunnan jätehuolto muuttui 1.1.2013 alkaen. Aiemmin Kuusamoon toimitettu jäte ruvettiin toimittamaan Oulun kaupungin jätteenpolttolaitokselle. Vuositasolla jätettä toimitetaan polttoon n. 800 - 900 tn. Kunnan Matovaaran jäteasemalle perustettiin polttokelpoisen jätteen välivarastointipaikka, josta jäte toimitetaan urakoitsijan toimesta määrävälein Oulun energialaitokselle. Jätehuollon muutoksen seurauksena tekninen lautakunta antoi uudet jätehuoltomääräykset. Lisäksi vuoden 2013 alusta lukien on kunnan toimesta järjestetty lasille ja pienmetallille erilliset keräyspisteet kauppojen yhteyteen (S-market, K-market, Tyrävaaran kyläkauppa, Metsäkylän kyläkauppa ja kunnan varikko).

Biojätteen erilliskeräys lopetettiin myös 1.1.2013 ja nyt biojäte menee polttokelpoisen jätteen mukana Ouluun. Poltettavaksi tai muuhun hyötykäyttöön kelpaamaton jäte toimitetaan edelleen Kuusamon kaatopaikalle.

Palo- ja pelastustoimen valtakunnalliset keskittämiset suoritettiin 2004. Palo- ja pelastustoimintaa Taivalkoskella hoitaa Oulun kaupungin liikelaitos. Väestönsuojelu- ja valmiustehtäviä jäi merkittävässä määrin kunnille.

Rakennusvalvonnan osalta uudistetut energiamääräykset ja rakennustuoteasetus tuovat perehdyttämistarvetta rakennushankkeeseen ryhtyville, pääsuunnittelijoille ja vastaaville työnjohtajille. Aloituskokousten merkitys korostuu entisestään ja niiden pitämisen tarve laajenee myös pienempiin rakennushankkeisiin.

Vuoden 2015 aikana valmistellaan esitys valtuustolle kunnan perimistä rakennusvalvonnan lupa-, tarkastus- ym. maksuista, nykyinen taksa on tullut voimaan vuonna 2011. Tehdään esitys valtuustolle maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavista maksuista, nykyinen taksa on tullut voimaan 2002.

Strategiset tavoitteet 2015 – 2017

Tavoite 1:

Mustavaaran kaivoksen käynnistymisen vaikutukset infraan ja palvelurakenteisiin pyritään ennakoimaan ja ennakkoinnilla tukemaan hankkeen ja palvelurakenteiden onnistunutta kohtaamista.

Tavoite 2:

Palvelukäytöstä vapautuvat tilat pyritään realisoimaan ja käytössä olevien tilojen määrä optimoimaan.

Tavoite 4:

Tieverkon palvelut järjestetään riittävällä tavalla koko kunnan alueella.

Tavoite 5:

Aktiivisella ympäristön hoidolla ja kaavoituspolitiikalla jatketaan alueen vetovoimaisuuden kohottamista ja kuntaimagon kehittymisen tukemista.

Tavoite 6:

Loma-asuntojen varustelutason parantaminen ja laajennustarpeet lisäävät loma-asuntoja koskevia rakennuslupia. Asuinrakennusten ja yleisten rakennusten rakentaminen näyttää pysyvän ennallaan suunnittelukaudella. Tavoitteena on tuottaa kuntalaisille riittävät maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön vaatimat palvelut. Siirrytään lähivuosina sähköiseen asioiden hallintaan.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Rakennusluvut	125	120	120	120	120
Valmistuneet asunnot	8	5	10	10	10
Valmistuneet rakennukset	62	80	80	80	80
Poikkeamislupien lausunnot	12	10	10	10	10
Maisematyöluvut	1	2	2	2	2

Taulukossa esitetyt luvut ovat edellisten vuosien toteutumisesta pääteltyjä arviolukuja, eikä niitä voida pitää toiminnan tavoitetta kuvaavina lukuina.

Mitattava kohde	Tavoite	Mittari	2014	2015	2016	2017
1. Toimitilat						
* toimitilojen määrä	määrä seuraa väestö- ja palvelurakennetta	kokonaiskerros-m ² :n määrän vertailu asukaslukuun 1.1. (kerros-m ² /asukasluku 1.1.)	12,44	12,94	12,11	12,29
* opetustoimi	määrät asiakkaiden mukaan mitoitettavat ja tarvetta ennakoivat	opetustoimen kerros-m ² :n määrän vertailu oppilasmäärään (kerros-m ² /oppilasmäärä)	28,6	28,2	28,0	29,2
* sosiaali- ja terveystoimi	määrät asiakkaiden mukaan mitoitettavat ja tarvetta ennakoivat	sosiaali- ja terveystoimen kerros-m ² :n määrän vertailu asukasmäärään (kerros-m ² /asukasluku 1.1.)	1,65	1,68	1,70	1,73
* kustannuskehitys €/kerros-m ²	ei ylitä yleistä indeksikehitystä	€/kerros-m ² – vertailu indeksimuutokseen	20,9	23,8	23,8	23,8
2. Lämpölaitos						
* kuluttajahinta	kilpailukykyiset hinnat	energia €/MWh perusmaksu €/v	46 259	46 270	48 280	49 300
* kokonaislaatu	asiakastyytyväisyys	kyselytutkimus/valtuustokausi	tehty			

3. Vesi- ja viemäri- laitos						
* kuluttajahinta	kilpailukykyiset hinnat	€/m ³ perusmaksu €/v	4,22 124	4,22 124	4,40 130	4,60 160
* kokonaislaatu	asiakastyytyväisyys	kyselytutkimus/ valtuustokausi	tehty			
* veden ja jäteveden laatu	täyttää asetetut raja-arvot	jatkuva tarkkailu/ tulokset	6 kpl/ vuosi	6 kpl/ vuosi	6 kpl/ vuosi	6 kpl/ vuosi

Tunnusluvun kohde	Yksikkö	Selite	2014	2015	2016	2017
1. Henkilöstö						
* määrä	luku- määrä	vakinainen henkilöstö	51	45	45	43
2. Kiinteistöt (omat)						
* kokonaisala	kerros-m ²	kunnan suo- raan hallitsemat	54638	50382	50382	50382
* nettomenot yhteensä	€	vain ulkoiset menot ja tulot	1141391	1201880	1201880	1201880
3. Lämpölaitos						
* tariffi	€/MWh	sisältää alv:n 24 %	46	48	48	49
* myynti	MWh		28750	29000	29000	29200
* liittyjät	kpl kpl	liittyjät kulutuspisteet	316	320	324	328
4. Vesi- ja viemäri- laitos						
* tariffi	€/m ³	sisältää alv:n 24 %	4,22	4,22	4,40	4,60
	perus- maksu	sisältää alv:n 24 %	124	124	130	160
* myynti	m ³		165000	170000	175000	175000
* liittyjät	kpl		645	665	680	685
5. Tiet						
* kaavatiet	km		33	33,5	35	36
	€/km		1600	1700	1800	1800
* yksityistiet (hoitosopimustiet)	km		261	265	265	265
	€/km		1200	1200	1300	1300
* avustettavat tiet	km		87	87	87	90
	€/km		700	700	750	750

Talousarvio 2015

Toiminnalliset tavoitteet 2015

Tavoite 1:

Poikkeusoloihin varautumista jatketaan selvittämällä yläkoulun ja keskuskeittiön sekä kunnantalon sähköistämismahdollisuus aggregaatin avulla. Tavoitteena on, että yläkoulua voidaan käyttää evakuointiin ja keskitettyyn ruokahuoltoon ja kunnantalon kautta pelaisi johtokeskus-, viestintä- ym. toiminnot pidemmässäkin sähköhäiriötilanteessa.

Tavoite 2:

Taivalkosken (koko kuntaa koskeva) kunnan maankäyttöstrategian valmistelua jatketaan. Elinkeinojen kehittämisen näkökulmasta Mustavaaran kaivoshankkeen kerrannaisvaikutukset keskiössä.

Tavoite 3:

Käytöstä poistuneet tilat pyritään realisoimaan maksimaalisesti.

Tavoite 4:

Vuoden 2015 aikana annetaan esitys valtuustolle uudesta rakennusvalvonnan ja maa-ainesten oton maksuperusteista (taksa).

Tavoite 5:

Rakennuslupahakemukset käsitellään 1 – 5 viikkoa hakemuksen jättämisestä. Rakennustarkastaja on maanantaisin toimistolla tavattavissa asiakaspalvelua varten.

Talous

	TP 2013 €	Alkuperäinen TA 2014 €	TA 2015 €	TS 2016 1000 €	TS 2017 1000 €
TOIMINTATUOTOT	2 834 861	2 875 510	2 822 601	2 823	2 823
TOIMINTAKULUT	-5 179 439	-5 337 787	-5 284 601	-5 285	-5 285
TOIMINTAKATE	-2 344 577	-2 462 277	-2 462 000	-2 462	-2 462
Poistot ja arvonalentumiset	-1 429 222	-1 444 863	-1 525 204	-1 225	-1 186
Laskennalliset erät	-134 542	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 908 341	-3 907 140	-3 987 204	-3 687	-3 648
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	1 971 795	1 997 833	2 028 783	2 029	2 029
Toimintakulut	-570 553	-468 372	-475 440	-473	-480
Toimintakate	1 401 242	1 529 461	1 553 343	1 556	1 550
Tilikauden yli-/alijäämä	1 401 242	1 529 461	1 553 343	1 556	1 550

3.2.8 Toimielinten toimintakatteet ja niiden prosentuaaliset osuudet ulkoisten erien osalta

Toimielinten toimintakatteet ja niiden prosentuaalinen osuus koko kunnan toimintakatteesta ulkoisten erien osalta vuoden 2015 talousarviossa		
	Euroa	%
Keskusvaalilautakunta	-9 648	0,03
Tarkastuslautakunta	-21 045	0,07
Valtuusto	-42 260	0,15
Kunnanhallitus	-3 105 533	11,00
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-14 360 290	50,87
Sivistyslautakunta	-8 230 000	29,15
Tekninen lautakunta	-2 462 000	8,72
Yhteensä	-28 230 776	100,00

3.3 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmissa vuoden 2014 talousarvioluvut sisältävät myös käyttösuunnitelmilla tehdyt muutokset.

TULOSLASKELMA	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos %	TS 2016 1 000 eur	TS 2017 1 000 eur
Ulkoinen ja sisäinen						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	4 167 547,09	4 111 753	4 043 882	-1,7	4 044	4 044
Maksutuotot	1 450 354,70	1 396 230	1 453 859	4,1	1 454	1 454
Tuet ja avustukset	672 881,08	659 523	572 052	-13,3	572	572
Muut toimintatuotot	2 349 112,42	2 434 427	2 502 871	2,8	2 497	2 497
Toimintatuotot	8 639 895,29	8 601 933	8 572 664	-0,3	8 567	8 567
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-16 267 851,62	-16 874 749	-16 624 724	-1,5	-16 647	-16 729
Palvelujen ostot	-12 359 598,11	-12 794 775	-12 922 597	1,0	-12 948	-12 965
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 111 294,25	-3 192 257	-3 100 377	-2,9	-3 101	-3 100
Avustukset	-1 521 073,46	-1 782 603	-1 617 405	-9,3	-1 617	-1 596
Muut toimintakulut	-2 298 840,64	-2 558 836	-2 538 337	-0,8	-2 539	-2 539
Toimintakulut	-35 558 658,08	-37 203 220	-36 803 440	-1,1	-36 852	-36 929
Toimintakate	-26 918 762,79	-28 601 287	-28 230 776	-1,3	-28 285	-28 362
Verotulot	11 428 837,87	11 200 000	11 566 000	3,3	11 738	11 912
Valtionosuudet	18 350 958,00	18 350 000	18 199 976	-0,8	18 000	17 840
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	3 597,53	15 000	10 000	-33,3	10	10
Muut rahoitustuotot	73 341,01	151 036	117 000	-22,5	118	98
Korkokulut	-77 670,39	-101 036	-86 000	-14,9	-87	-97
Muut rahoituskulut	-2 609,05	-1 000	-500	-50,0	-1	-1
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 340,90	64 000	40 500	-36,7	40	10
Vuosikate	2 857 692,18	1 012 713	1 575 700	55,6	1 493	1 400
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 686 203,52	-1 900 000	-2 100 000	10,5	-1 800	-1 400
Poistot ja arvonalentumiset	-1 686 203,52	-1 900 000	-2 100 000	10,5	-1 800	-1 400
Satunnaiset tuotot ja kulut						
Satunnaiset kulut			-75 000			
Satunnaiset tuotot ja kulut			-75 000			
Tilikauden tulos	1 171 488,66	-887 287	-599 300	-32,5	-307	0
Varausten ja rahastojen muutokset						
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	12 251,30	12 008	15 614	30,0	16	15
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten ja rahastojen muutokset	12 251,30	12 008	15 614	30,0	16	15
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 183 739,96	-875 279	-583 686	-33,3	-291	15

Tuloslaskelmassa on satunnaisena kuluna varauduttu maksamaan OSEKKille OSAOn Taivalkosken yksikön toiminnasta uhkaamassa oleva tappio, joka mahdollisesti aiheutuu vuonna 2014 OSAOn Taivalkosken yksikön heikosti onnistuneesta oppilashankinnasta. Kunnan maksuvelvollisuus mahdollisen tappion maksamiseen perustuu OSEKKin ja Taivalkosken kunnan välillä vuonna 2008 allekirjoitettuun luovutus sopimukseen, jolla Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän omistajakunnat (Pudasjärven kaupunki ja Taivalkosken kunta) luovuttivat kyseisen kuntayhtymän järjestämän koulutuksen järjestämisen Oulun seudun koulutuskuntayhtymälle (OSEKK).

TULOSLASKELMA	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos	TS 2016	TS 2017
Ulkoinen				%	1000 eur	1000 eur
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3 004 474,28	3 019 017	2 944 136	-2,5	2 944	2 944
Maksutuotot	1 450 354,70	1 396 230	1 453 859	4,1	1 454	1 454
Tuet ja avustukset	672 881,08	659 523	572 052	-13,3	572	572
Muut toimintatuotot	914 079,72	883 693	942 486	6,7	936	936
Toimintatuotot	6 041 789,78	5 958 463	5 912 533	-0,8	5 906	5 906
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-16 267 851,62	-16 874 749	-16 624 724	-1,5	-16 647	-16 729
Palvelujen ostot	-11 505 850,09	-12 000 039	-12 127 042	1,1	-12 152	-12 170
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 801 969,46	-2 894 257	-2 796 186	-3,4	-2 797	-2 796
Avustukset	-1 521 073,46	-1 782 603	-1 617 405	-9,3	-1 617	-1 596
Muut toimintakulut	-863 807,94	-1 008 102	-977 952	-3,0	-978	-978
Toimintakulut	-32 960 552,57	-34 559 750	-34 143 309	-1,2	-34 191	-34 269
Toimintakate	-26 918 762,79	-28 601 287	-28 230 776	-1,3	-28 285	-28 363
Verotulot	11 428 837,87	11 200 000	11 566 000	3,3	11 738	11 912
Valtionosuudet	18 350 958,00	18 350 000	18 199 976	-0,8	18 000	17 840
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	3 597,53	15 000	10 000	-33,3	10	10
Muut rahoitustuotot	14 523,31	85 000	61 000	-28,2	61	41
Korkokulut	-18 852,69	-35 000	-30 000	-14,3	-30	-40
Muut rahoituskulut	-2 609,05	-1 000	-500	-50,0	-1	-1
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 340,90	64 000	40 500	-36,7	40	10
Vuosikate	2 857 692,18	1 012 713	1 575 700	55,6	1 493	1 399
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 686 203,52	-1 900 000	-2 100 000	10,5	-1 800	-1 400
Poistot ja arvonalentumiset	-1 686 203,52	-1 900 000	-2 100 000	10,5	-1 800	-1 400
Satunnaiset tuotot ja kulut						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut			-75 000	100,0		
Satunnaiset tuotot ja kulut			-75 000	100,0		
Tilikauden tulos	1 171 488,66	-887 287	-599 300	-32,5	-307	-1
Varausten ja rahastojen muutokset						
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	12 251,30	12 008	15 614	30,0	16	15
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten ja rahastojen muutokset	12 251,30	12 008	15 614	30,0	16	15
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 183 739,96	-875 279	-583 686	-33,3	-291	14

3.4 INVESTOINTIOSA

Hankkeen nimi	1 000 euroa			Käyttö yhteensä	Ulkopuolinen rahoitus		
	2 015	2 016	2 017		Avustus 2 015	2 016 2 017	Laina 2 015
TALONRAKENNUS							
Sosiaali- ja terveystoimi							
Terveyskeskuksen peruskorjaus	900	950		1 850			
Muut sosiaali- ja terveystoimen kohteet							
Henkilökunnan asuntola tk; saneerausta	35			35			
Katajan saneerausta	40	50	50	140			
Muut sosiaali- ja terveystoimen kohteet yht.	75	50	50	175			
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	975	1 000	50	2 025			
Sivistystoimi							
Kenttäratakeskus			700	700		350	
Muut sivistystoimen kohteet							
Ruokahuollon kiinteät laitteet(kymäsilytystilat ym.)	40	30	50	120			
Yläkoulu (lukion yläkoululle siirtyminen ym.)	120			120			
Alakoulun Arenan monitoimiarenan pystytys	15			15			
Koulun kentän tekonurmi,1500 m2 (50mx30m)		90		90			
Päiväkodin ulkooverhousremontti (Pirpana)	10			10			
Muut sivistystoimen kohteet yhteensä	185	120	50	355			
Sivistystoimi yhteensä	185	120	750	1 055		350	
Kiinteistöt							
Ammattikoulun tilojen saneeraus	200			200			
B-talon ulkopuolisia saneeraustöitä	10			10			
Kiinteistöjen energiataloustoimenpiteet	30	30	30	90			
Varasto (tekn.keskuksen ulko alueelle)		50		50			
Paloasema (vesikatto ja tornin verhou s)	40			40			
Teollisuushalli	290			290			
Kiinteistöt yhteensä	570	80	30	680			
Muut kohteet							
Kuntayhtymältä siirtyneet kiinteistöt/investoinnit	150	150	150	450			
Muut kohteet yhteensä	150	150	150	450			
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	Brutto 1 880	1 350	980	4 210		350	
Netto 1 880	1 880	1 350	630	3 860			

Hankkeen nimi	1 000 euroa			Käyttö yhteensä	UlkoPuolinen rahoitus		
	2 015	2 016	2 017		Avustus 2 015	2 016 2 017	Laina 2 015
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET							
Liikenneväylät							
Suunnittelu	9	9	9	27			
Rakentaminen ja päällystäminen (2015-2016 uudet kaava-alueet)	150	200	100	450			
Tievalaistus; laajennus 2016		60	60	120			
Maapohjakorvaukset/toimitukset	9	9	9	27			
Opastus ja viitoitus, osoitekartan uusiminen 2015	10	9	9	28			
Liikenneväylät yhteensä	178	287	187	652			
Puistot ja yleiset alueet							
Putaanmutkan taidesilta	25			25			
Taajan ympäristöprojekti	20	20	20	60			
Leikkikentät/kalusteiden uusimista	10		10	20			
Puistot ja yleiset alueet yhteensä	55	20	30	105			
Urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat							
Rinnekahvilan laajennus			400	400		150	
Varasto/vaunualueen huoltorakennus	250			250			
Muut urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat							
Hiihtokeskuksen kehittäminen, hyppymäki, lumetusj	80	80	60	220			
Urheilukentän päällystevaurioiden korjaus		80		80			
Asuntovaunualue	50			50			
Muut urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat yhteensä	130	160	60	350			
Urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat yhteensä	380	160	460	1 000		150	
Satamat ja laiturit							
Huoltorakennuksen maalaus		9		9			
Satamat ja laiturit yhteensä		9		9			
Valokuituverkot							
Verkon rakentamista	20			20			
Valokuituverkot yhteensä	20			20			
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHTEENSÄ							
Brutto	633	476	677	1 786		150	
Netto	633	476	527	1 636			

Hankkeen nimi	1 000 euroa			Käyttö yhteensä	Ulkopuolinen rahoitus		
	2 015	2 016	2 017		Avustus 2 015	2 016 2 017	Laina 2 015
LIIKELAITOKSET							
Kaukolämpölaitos							
Verkoston saneeraus/uudet liittyjät	180	200	200	580			
Kaukolämpölaitos yhteensä	180	200	200	580			
Vesihuoltolaitos							
Suunnittelu, verkosto ja laitokset,puhdistamon jatkolupa	10	10	10	30			
Puhdistamon jälkivalutuskenttä, lammikot ja talohaarat ym.	50	10	10	70			
Viemäriverkoston laajennukset: Siikakangas/ tai Riihikanga	450	250		700	260	150	
Uudet kaava-alueet, vesihuolto	120	150	50	320		30	
Pitkänlamminkankaan varavedenottamo, 1. vaihe			100	100			
Vesihuoltolaitos yhteensä	630	420	170	1 220	260	180	
Jätehuolto							
Jäteaseman investoinnit, polttojätteen varastorak.		20	80				
Jätehuolto yhteensä		20	80	100			
LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ	Brutto	810	640	450	1 900	260	180
	Netto	550	460	450	1 460		
INVESTOINNIT ILMAN IRTAIMISTO-HANKINTOJA YHTEENSÄ	BRUTTO	3 323	2 466	2 107	7 896	260	680
	NETTO	3 063	2 286	1 607	6 956		

Hankkeen nimi	1 000 euroa			Käyttö yhteensä	Ulkopuolinen rahoitus		
	2 015	2 016	2 017		Avustus 2 015	2 016 2 017	Laina 2 015
IRTAIMISTON HANKINTA + PITKÄVAIKUTTEISET MENOT							
Kunnanhallitus							
Naturpolis Oy/osakepääoma	20	20		40			
Kunnanhallitus yhteensä	20	20		40			
Sivistyslautakunta							
Kalustehankinnat(älytaulut, kalusteet, mobiili)	40			40			
Vapaa-aikatoimi (monitoimitalon lisäkalusteet ym.)	17			17			
Nuorten työpaja(trukki)	20			20			
Sivistyslautakunta yhteensä	77			77			
Sosiaali- ja terveyslautakunta							
Tk:n saneerauksen jälkeinen kalustaminen	30	20		50			
ICT ja ATK hankinnat	185			185			
Sosiaali- ja terveyslautakunta yhteensä	215	20		235			
Tekninen lautakunta							
rakennusvalvonnan arkiston sähköistäminen	25			25			
Tekninen lautakunta yhteensä	25			25			
Irtaimiston hankinta yhteensä	337	40		377			
Pitkävaikutteiset menot							
Tyrävaaran tievalojen jatkaminen Hutun koululle 50 %	40			40			kunnan osuus on 50%
Yksityisteiden perusparannukset, Kantalantie ym.	35	35		70			
Haja-asutuslaueen viemäröintien avustus 20%	80	50		130			
Pitkävaikutteiset menot yhteensä	155	85		240			
IRTAIMISTON HANKINTA + PITKÄVAIKUTTEISET MENOT YHTEENSÄ							
Brutto	492	125		617			
Netto	492	125		617			
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	BRUTTO	3 815	2 591	2 107	8 513	260	680
NETTO	3 555	2 411	1 607	7 573			

Investointiosassa valtuuston nähden sitovat erät on osoitettu vaaleansinisellä värillä.

3.5 RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos	TS 2016	TS 2017
Ulkoinen				%	1 000 eur	1 000 eur
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2 857 692,18	1 012 713	1 575 700	55,6	1 493	1 400
Satunnaiset erät			-75 000	100,0		
Tulorahoituksen korjauserät						
Muut korjauserät	1 663 167,40					
Tulorahoituksen korjauserät	1 663 167,40					
Toiminnan rahavirta	4 520 859,58	1 012 713	1 500 700	48,2	1 493	1 400
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2 730 907,39	-3 406 000	-3 815 000	12,0	-2 591	-2 107
Rahoitusosuudet investointimenoihin	219 847,90	430 000	260 000	-39,5	180	500
Investointien rahavirta	-2 511 059,49	-2 976 000	-3 555 000	19,5	-2 411	-1 607
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 009 800,09	-1 963 287	-2 054 300	4,6	-918	-207
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset	336,38					
Antolainauksen muutokset	336,38					
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00	2 000 000	1 500 000	-25,0	1 400	900
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-572 460,00	-420 000	-461 538	9,9	-569	-776
Lainakannan muutokset	927 540,00	1 580 000	1 038 462	-34,3	831	124
Oman pääoman muutokset	-1 272 272,00					
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	35 327,93					
Vaihto-omaisuuden muutos	18 789,17					
Saamisten muutos	431 031,21	-5 000	-5 000	100,0		
Korottomien velkojen muutos	304 220,76					
Muut maksuvalmiuden muutokset	789 369,07	-5 000	-5 000	100,0		
Rahoituksen rahavirta	444 973,45	1 575 000	1 033 462	-34,4	831	124
Rahavarojen muutos	2 454 773,54	-388 287	-1 020 838	162,9	-87	-83
Rahavarat 31.12.	4 095 799,44					
Rahavarat 1.1.	1 641 025,90					
Rahavarojen muutos	2 454 773,54					

Rahavarat ovat lisääntyneet vuonna 2014 suunniteltua paremmin toteutuneen talouden johdosta niin, että tätä taloussuunnitelmaa valmisteltaessa (19.11.2014) rahavarat ovat noin 5,3 miljoonaa euroa. Edellä rahoituslaskelmassa olevassa pitkäaikaisten lainojen lisäyksessä on varauduttu myös siihen, että vuoden 2013 tilinpäätöksessä tehty pakollinen varaus, noin 1,7 miljoonaa euroa, realisoituu Taivalkosken kunnan maksettavaksi.

3.6 KAAVOITUSOHJELMA VUOSILLE 2015 – 2017

Yleistä

Uusi rakennus- ja maankäyttölaki tuli voimaan 1.1.2000. Uudessa laissa painotetaan enemmän jo kaavoitettujen alueiden täydentämistä ja olemassa olevan rakennuskannan peruskorjausta.

Kuntien itsenäinen päätösvalta kaavoituksessa on lisääntynyt. Kaavojen alustusmenettelystä on luovuttu lukuun ottamatta maakuntakaavoja, jotka tullaan edelleen vahvistamaan ympäristöministeriössä. Asema-, rakennus- ja rantakaava on yhdistetty yhdeksi kaavamuodoksi, asemakaavaksi. Sekä yleiskaavat että asemakaavat hyväksyy kunta.

Alueellisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävät painottuvat kaavoituksen jälkivalvonnan sijasta ennakko-ohjaukseen ja asiantuntija-avun antamiseen.

Kunnan tulee arvioida kaavojen ajanmukaisuutta ja pitää kaavat ajan tasalla.

Ranta-alueiden suunnittelua koskevat säännökset säilyvät pääosin vuoden 1997 alussa yhtä aikaa luonnonsuojelulain kanssa voimaantulleen uudistuksen mukaisina. Uudisrakennuksen rakentaminen rantavyöhykkeelle edellyttää yleensä kaavaa.

Kunta myöntää poikkeusluvut pääosin lukuun ottamatta lähinnä rantarakentamista, joita koskevat poikkeusluvut myöntää Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kaavoituskatsaus

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunta järjestää vuosittain asukkailleen kaavoituskatsauksen. Sen tarkoituksena on antaa tietoa kunnassa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista. Kaavoituskatsauksen yhteydessä selostetaan kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä esitetään sellaiset kunnan päätökset ja toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin ja tavoitteisiin.

Kaavoitussuunnitelma

Seuraavassa käsitellään vireillä olevia kaavoitushankkeita ja tehdään esitys uusista kaavoitustöistä eli hahmotellaan kunnan kaavoitusohjelma vuosille 2015 – 2017. Yleis- ja asemakaavoitusta käsitellään erikseen. Lisäksi tuodaan esille kaavojen pohjakarttojen laadintatarpeet.

Kaavoitusohjelmassa esitetään ne alueet, joille ohjelmakauden aikana laaditaan yleiskaava ja asemakaava. Aikataulut perustuvat arvioon kaavoitushankkeiden yleisestä tarpeellisuudesta sekä niiden keskinäisestä kiireellisyysjärjestyksestä ja kestoista.

Yleiskaava

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrätyllä alueella.

Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi. Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osaluueittain.

Asemakaava

Alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla.

Yleiskaavahankkeet

Keskustaajaman yleiskaava

Keskustaajaman alueelle on laadittu osayleiskaava vuonna 1981. Osayleiskaavan tarkistustyö käynnistyi vuonna 1985 samanaikaisesti keskusta-alueen liikennesuunnittelun kanssa. Tarkistustyö valmistui vuonna 1988.

Yleiskaava-alue käsittää nykyisen asemakaava-alueen ja asemakaavan laajennusalueita. Yleiskaavan tarkistus- ja laajennustyö on käynnissä ja toteutetaan ohjelma-kauden aikana. Mustavaaran kaivoshanke edellyttää myös yleiskaavatarkastelua ja kaava on valmistunut hyväksymismenettelyyn.

Rantayleiskaavat

Viime vuosien aikana on virinnyt vahvistettavien rantayleiskaavojen laadinta monissa kunnissa. Maanomistajakohtaiseen mitoitustarkasteluun perustuvalla vahvistetulla oikeusvaikutteisella rantayleiskaavalla voidaan vähentää poikkeuslupien ja rantakaavojen tarvetta yleiskaavan osoittamalla tavalla. Yksittäisinä kohteina Metsähallitus ja kunta ovat toteuttaneet Korvuanjärvellä ja Kostonjärvellä rantayleiskaavan laadinnan.

Asemakaavoitushankkeet

Keskusta 2014 -

Keskustan alueen asemakaava on vanhentunut Kauppatien varrella useista kohdin ja alueella on syytä käynnistää asemakaavan tarkistaminen ja siirtäminen uudelle pohjakartalle.

Koulukeskuksen alue 2015 –

Koulukeskuksen vieressä oleva Y-tontti muutetaan asuntorakentamisen alueeksi.

Hirsikankaan jatkoalue 2015 –

Nykyistä kaavaa pyritään saamaan vetovoimaisemmaksi ja samalla kaavaa laajennetaan lijoen vartta alaspäin.

Jakkilanmäki 2016 -

Vanhalla pohjakartalla oleva asemakaava tarkistetaan ja siirretään uudelle pohjakartalle.

Suoperä 2016 -

Rakennuskaavan tarkistaminen ja siirtäminen uudelle pohjakartalle.

Siikaniemi 2015 -

Rakennuskaavan tarkistaminen ja siirtäminen uudelle pohjakartalle.

Ranta-asemakaavoitus

Loma-asutuksen sijoittumista vesistöjen reunoille ohjataan ranta-asemakaavoilla.

Rantarakentamisen vuoksi kaavoituksen tarvetta esiintyy huomattavasti. Ranta-asemakaavoitus tapahtuu maanomistajien toimesta ja kustannuksella. Kunnassa on vireillä useita ranta-asemakaavahankkeita.

Kartoitushankkeet

Kirkonseudun asemakaavoituksen pohjakartta perustuu vuoden 1979 ilmakuvaukseen ja vuoden 1980 täydennysmittauksiin. Karttaa on laajennettu myöhemmin suppeahkojen alueiden osalta useammassa osassa. Vuosien 1994 – 2001 aikana on uudistettu taajaman keskusta-alueen pohjakarttalehtiä atk-pohjaisiksi. Asemakaava on siirretty kokonaisuudessaan atk:lle.

2010 on käynnistetty pohjakartan tarkistus ja laajennustyö joka valmistui 2013.

Muut ajankohtaiset maankäyttöhankkeet

- Tonttipörssin edelleen kehittäminen uudistettavien kunnan kotisivujen yhteydessä.

LIITE

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstösuunnitelma, joka on tiedoksi valtuustolle. Virkojen ja työsopimussuhteisten toimien perustamisesta, lakkauttamisesta ja täyttämisestä päättävät ao. toimielimet hallintosäännön mukaisesti. Suunnitelmassa esitetyt määrät kuvaavat henkilötyövuosien käyttöä.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
KUNNANHALLITUS					
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
Suunnittelusihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5	
Kunnansihteeri	1	1	1	1	1
Keskusarkistonhoitaja	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1	1	1
Talous- ja henkilöstöjohtaja	1	1	1	1	1
Pääkirjanpitäjä	1	1	1	1	1
Kirjanpitäjä	1	1	1	1	1
Palkanlaskija	3	3	3	3	3
Yhteensä	10,5	10,5	10,5	10,5	10
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA					
<u>Yleisjohto</u>					
Sosiaali- ja terveysjohtaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Hoitotyönjohtaja, vakinainen	1	1	1	1	1
<u>Taloushallinto</u>					
Toimialasihteeri, vakinainen	1	1	1	1	1
<u>Asiakaskohtainen sosiaalityö</u>					
Johtava sosiaalityöntekijä, vakinainen	1	1	1	1	1
Sosiaalityöntekijä-lastenvalvoja, vakinainen	1	1	1	1	1
Sosiaaliohjaaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Perhetyöntekijä, vakinainen	2,1	3	1,5	1,5	1,5
Perhetyöntekijä, sijainen	1		0,5	0,5	0,5
Koulukuraattori, vakinainen			0,5	0,5	0,5
Lähihoitaja, määräaikainen	1				
Sosionomi/Tolokun tupa, vakinainen			1	1	1
Toimistosihiteeri, vakinainen	2	2	2	2	2
Toimistosihiteeri, sijainen	1				
<u>Kehitysvammatyö, avohuolto</u>					
Kehitysvammatyön palveluohjaaja, vakinainen	1	1	1	1	1
<u>Kehitysvammatyö, päivätoiminta</u>					
Kehitysvammaisten hoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Lähihoitaja, vakinainen		1	1	1	1
Lähihoitaja, sijainen	1				
Avustaja, määräaikainen	2	1	1		
<u>Kehitysvammatyö, asuntolat, tukiasunnot</u>					
Asuntolaohjaaja, vakinainen	1	1	1	1	1

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
<u>Kehitysvammatyö, työkeskus</u>					
Ohjaaja, vakinainen	3	3	3	3	3
<u>Kehitysvammatyö, Tuikku</u>					
Kehitysvammaisten hoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Lähihoitaja, vakinainen	6	6	5	5	5
Lähihoitaja, sijainen	4				
Hoitoapulainen, vakinainen	0,5				
Hoitoapulainen, sijainen	1				
Sosionomi, vakinainen			1	1	1
Terveyskeskushammaslääkäri, vakinainen	1	1	1	1	1
<u>Hammashoitajat</u>					
Hammashoitaja, vakinainen	4	4	4	4	4
Suuhygienisti, vakinainen	1	1	1	1	1
<u>Lääkärityö</u>					
Johtava lääkäri, vakinainen		1	1	1	1
Johtava lääkäri, määräaikainen/avoin virka	1				
Terveyskeskuslääkäri, vakinainen		3	3	3	3
Terveyskeskuslääkäri, sijainen/avoin virka	2,7				
<u>Mielenterveystyö</u>					
Terveyskeskuspsykologi, vakinainen		1	1	1	1
Psykiatrinen sairaanhoitaja, vakinainen	2	2	2	2	2
<u>Poliklinikka</u>					
Sairaanhoitaja, vakinainen	3,8	4	4	4	4
Sairaanhoitaja, sijainen	1				
Perushoitaja, vakinainen	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Välinehoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Osastonsihteeri, vakinainen	1	1	1	1	1
Osastonsihteeri, sijainen	1				
<u>Laboratorio</u>					
Laboratoriohoitaja, vakinainen		1	1	1	1
Laboratoriohoitaja, määräaikainen	0,9				
Sairaanhoitaja, vakinainen	1				
Lähihoitaja, vakinainen	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
<u>Radiologia</u>					
Röntgenhoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
<u>Fysioterapia</u>					
Fysioterapeutti, vakinainen	1	1	1	1	1
Lääkintävoimistelija, vakinainen	1	1	1	1	1
Kuntohoitaja, vakinainen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kuntohoitaja, sijainen	1				
<u>Neuvola</u>					
Terveystenhoitaja, vakinainen	2,8	3	3	3	3
Perhetyöntekijä, vakinainen		1	1	1	1
Perhetyöntekijä, sijainen	1				

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
<u>Kotihoito</u>					
Sairaanhoitaja, vakinainen	2	2	2	2	2
Palveluohjaaja, vakinainen		1	1	1	1
Lähihoitaja, vakinainen	29,8	34	34	34	34
Lähihoitaja, sijainen	13				
Lähihoitaja, määräaikainen/sotainvalidien paikka	1	1			
Perushoitaja, vakinainen	4,2	5	5	5	5
Hoitoapulainen, määräaikainen	1				
Kotiavustaja, määräaikainen	1				
Laitosapulainen, määräaikainen	2				
<u>Terveyskeskuksen sairaala</u>					
Osastonhoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Sairaanhoitaja, vakinainen	7	7	7	7	7
Sairaanhoitaja, sijainen	2				
Lähihoitaja, vakinainen	7,8	9	9	9	9
Lähihoitaja, sijainen	6				
Perushoitaja, vakinainen	2	2	2	2	2
Osastonsihteeri, vakinainen	1	1	1	1	1
Yhteensä	146,9	118,5	118	117	117
SIVISTYSLAUTAKUNTA					
<u>Hallinto</u>					
Hallinto- ja taloussihteeri	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3
<u>Perusopetus</u>					
Rehtori, toimii myös toimialajohtajana	1	1	1	1	1
Lehtorit	12	12	12	12	12
Luokanopettaja	13	13	14	14	14
Erytysluokanopettaja	3	3	3	3	3
Erytysopettaja	2	2	2	2	2
Tuntiopettaja	9,5	9	9	9	9
Koulusihteeri	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Palvelusihteeri	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3
Koulunkäyntiavustaja	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Koulukuraattori (sosiaalikasvattaja)	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5
Luokanopettaja, toimii myös apulaisrehtorina	1	1	1	1	1
Keittäjä-siivooja	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Siivooja	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
<u>Lukio</u>					
Rehtori/opinto-ohjaaja	1	1	1	1	1
Lehtorit	6	6	6	6	6
Koulusihteeri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
<u>Kansalaisopisto</u>					
rehtori	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
lehtori	1	1	1	1	1
koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
<u>Päivähoito</u>					
Päivähoidon ohjaaja	1	1	1	1	1
lastentarhanopettaja	1	1	1	1	1
lastenhoitaja	3	3	3	3	3
ryhmäperhepäivähoitaja	11	11	11	11	11
perhepäivähoitaja	16	16	16	16	16
henkilökohtainen avustaja	2	2	2	2	2
keittäjä-siivooja	1	1	1	1	1
Koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
<u>Kirjasto</u>					
kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
kirjastovirkailija	2	2	2	2	2
<u>Kulttuuritoimi</u>					
Kulttuurituottaja	1	1	1	1	1
Kulttuuri- ja kotiseutuohjaaja	1				
<u>Liikuntatoimi</u>					
Liikunnanohjaaja	1	1	1	1	1
Uinninvalvoja	0,85	0,85	1	1	1
Vapaa-aikaohjaaja	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
<u>Nuorisotoimi</u>					
Vapaa-aikaohjaaja	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Nuorten kasvatusohjaaja/projektityöntekijä	1	1			
Nuoriso-ohjaaja (nuorisotilat), oppisopimus	1	1	1	1	1
<u>Ruokahuoltoyksikkö</u>					
Ravitsemispäällikkö	1	1	1	1	1
Vastaava ravitsemistyöntekijä	4	4	4	4	4
Ravitsemistyöntekijä	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
<u>Työllistämisyksikkö</u>					
Sosiaalikasvattaja/palveluohjaaja	0,7	0,3	0,3	0,3	0,3
Palvelusihteeri	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
<u>Työpaja</u>					
Pajaohjaaja	1	1	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Sosiaalikasvattaja/palveluohjaaja		0,2	0,2	0,2	0,2
Yhteensä	126,0	124,0	124,1	124,1	124,1

Laskelma ei sisällä työllisyysvaroin eri hallintokuntiin palkattuja (lukuun ottamatta oppisopimusk.) eikä sivutoimisia tuntiopettajia.

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Hallinto, kaavoitus ja mittaus					
Tekninen johtaja	1	1	1	1	1
Toimialasihteeri	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1	1	1
Liikenne ja yleiset alueet					
Maanrakennusmestari	1	1	1	1	1
Liikuntapaikkojen hoitaja	1				
Liikuntapaikkatyöntekijä	1	1	1	1	1
Liikelaitokset					
Kunnossapito- ja kiinteistöpalvelut					
LVI-teknikko	1	1	1	1	
Puhdistamonhoitaja	1	1	1	1	1
Varastonhoitaja	1	1	1	1	1
Kunnallistekn. Am.	1	1	1	1	1
Kunnallistekn. Am.	1	1	1	1	1
Kunnallistekn. Am.	1	1	1	1	1
Kunnallistekn. Am.	1	1			
Koneenkuljettaja, määräaikainen	1	1			
Kunnallistekn. Tt., määräaikainen		1			
Lähettilä	1	1	1	1	1
Rakennukset					
Talorakennusmestari, määräaikainen	1	1	1	1	1
Kirvesmies	1	1	1	1	1
Kirvesmies	1	1	1	1	1
Kirvesmies	1	1			
Kirvesmies	1	1			
Siivoustyönohjaaja	1	1	1	1	1
Siivooja	1	1	1	1	1
Siivooja	1	1	1	1	1
Siivooja	1	1	1	1	1
Siivooja	1	1	1	1	1
Siivooja	1	1	1	1	1
Siivooja	1	1	1	1	1
Siivooja	1	1	1	1	1
Siivooja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Siivooja	1	1	1	1	1
Siivooja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Siivooja	1	1	1	1	1
Siivooja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Siivooja, määräaikainen	1	1	1	1	1
Siivooja, määräaikainen	1	1	1	1	1
Siivooja, määräaikainen	1	1			
Siivooja, määräaikainen		0,5	0,5	0,5	0,5
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen, määräaikainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja, määräaikainen	1	1	1	1	
Rakennusvalvonta					
Rakennustarkastaja	1	1	1	1	1
Toimistorakennusmestari	1	1	1	1	1
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ	50,5	51	45	45	43
TAIVALKOSKEN KUNTA YHTEENSÄ	333,9	304,0	297,6	296,6	294,1